

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Majandusteaduskond

Majandusarvestuse instituut

Finantsarvestuse õppetool

Hannele Hansen

**MAKSUSÜSTEEMI EELISTEST ETTEVÖTTE
TEGUTSEMISEL RAHVUSVAHELISE KAUBANDUS- JA
VALDUSETTEVÕTTENA EESTI JA MALTA NÄITEL**

Magistritöö

Juhendaja: lektor Kaidi Kallaste

Tallinn 2015

Olen koostanud töö iseseisvalt.

Töö koostamisel kasutatud kõikidele teiste autorite töödele,
olulistele seisukohtadele ja andmetele on viidatud.

Hannele Hansen

(allkiri, kuupäev)

Üliõpilase kood: 106424 TARM

Üliõpilase e-posti aadress: hannele.hansen@outlook.com

Juhendaja lektor Kaidi Kallaste:

Töö vastab magistritööle esitatud nõuetele

.....

(allkiri, kuupäev)

Kaitsmiskomisjoni esimees:

Lubatud kaitsmisele

.....

(ametikoht, nimi, allkiri, kuupäev)

SISUKORD

ABSTRAKT	4
SISSEJUHATUS	6
1. MAKSUSTAMISE OLEMUS NING UURIMISOBJEKTIDE ÜLEVAADE	9
1.1. Maksustamise olemus ja vajalikkus riigi ning ettevõtjate seisukohast	9
1.1.1. Riik ja maksud	9
1.1.2. Ettevõtja ja maksud	11
1.2. Eesti ja Malta ettevõtluskeskkonna ülevaade	13
1.2.1. Ettevõtluskeskkond Eestis	13
1.2.2. Ettevõtluskeskkond Maltal	16
2. ÄRITEGEVUS JA MAKSUPOLIITIKA EESTIS NING MALTAL	20
2.1. Ettevõtete võimalike tegevussuundade ülevaade	20
2.1.1. Valdusettevõtete olemus ning kasutamine Eestis ja Maltal	20
2.1.2. Kaubandusettevõtete olemus ja kasutamine Eestis ning Maltal	29
2.2. Euroopa Komisjoni ettekirjutused Eesti ja Malta maksusüsteemile	34
2.2.1. Väljavõtteid Eesti maksupoliitikast perioodil 2012 - 2015	34
2.2.2. Väljavõtteid Malta maksupoliitikast perioodil 2012 - 2015	35
3. ETTEVÕTETELE KOHALDUVAD MAKSUMÄÄRAD EESTIS JA MALTAL	39
3.1. Ettevõtte tulumaks	39
3.1.1. Ettevõtte tulumaks Eestis	39
3.1.2. Ettevõtte tulumaks Maltal	42
3.1.3. Maksutagastus Maltal	45
3.1.4. Näiteid tulumaksuarvestusest	47
3.2. Siirdehinnad	50
3.2.1. Siirdehindade regulatsioon Eestis	50
3.2.2. Siirdehindade regulatsioon Maltal	52
3.3. Käibemaks	53
3.3.1. Eestis kehtivad käibemaksumäärad	55
3.3.2. Maltal kehtivad käibemaksumäärad	56

3.4. Tööjõumaksud	57
3.4.1. Tööjõumaksud Eestis	57
3.4.2. Tööjõumaksud Maltal	59
KOKKUVÕTE	63
VIIDATUD ALLIKAD	66
SUMMARY	71
LISAD	74
Lisa 1. Eesti topeltmaksustamise vältimise lepingute nimekiri	75
Lisa 2. Malta topeltmaksustamise vältimise lepingute nimekiri.....	77
Lisa 3. Maksuvabade ja madala maksumääraga territooriumide nimekiri	79
Lisa 4. Nimekiri territooriumidest, mida ei loeta madala maksumääraga territooriumideks (Eesti).....	80
Lisa 5. Malta tulumaksu deklaratsiooni osaline näidis	81
Lisa 6. Malta dividendide jaotamise otsuse näidis	82
Lisa 7. Malta maksutagastuse taotluse osaline näidis.....	83
Lisa 8. Malta käibedeklaratsiooni näidis	84

ABSTRAKT

Töö pealkiri on: Maksusüsteemi eelistest ettevõtte tegutsemisel rahvusvahelise kaubandus- ja valdusettevõttena Eesti ja Malta näitel.

Igal maksumaksjal on põhjendatud huvi maksta nii vähe makse, kui seda seadust rikkumata on võimalik. Magistritöö eesmärk oli välja selgitada Eesti ja Malta maksusüsteemi eelised, puudused ning väiksema maksukoormusega keskkond kaubandus- ja valdusettevõtte jaoks. Töö käigus analüüsiti erinevate autorite teoreetilisi seisukohti ja kehtivaid õigusakte, et jõuda töö eesmärgi täitmiseni.

Kuigi Malta oli Euroopa Liiduga liitumisel sunnitud loobuma oma maksuparadiisi reputatsioonist, on kaubandus- ja valdusettevõtete maksustamise seisukohalt see siiski eelistatum registreerimise riik võrreldes Eestiga. Dividendide jaotamisel on ettevõtete tulumaksukulu Eestis ligikaudu neli korda suurem kui Maltal. Eestis maksustatakse kasumi jaotamine dividendidena ning sellele kehtib 20%-line ettevõtte tulumaksumäär (20/80 netosummast). Maltal arvestatakse tulumaksu maksustatavalt tulult ning selle reaalne tulumaksumäär on 5%. Eestis registreeritud tööandjate maksukulu on 3 korda suurem võrreldes Maltal registreeritud tööandjate maksukuluga. Eestis registreeritud tööandja maksab töötasult 33% sotsiaalkindlustusmaksu ning 0,8% töötuskindlustusmaksu (2015. aastal). Maltal registreeritud tööandja maksab sotsiaalkindlustusmaksu vastavalt kehtestatud piirmääradele. Käibemaksumäär on Eestis 20% käibe maksustatavalt väärtuselt ning Maltal 18%. Alandatud käibemaksumäär Eestis on 9% ning Maltal 5% ja 7%.

Maltal registreeritud valdusettevõtet kasutatakse laialdaselt välisinvesteeringute osalusena, rahaliste vahendite juhtimiseks Euroopa valdusettevõttesse minimaalse maksukuluga ning rahaliste vahendite juhtimiseks väljaspoole Euroopa Liitu ilma liigsete maksukuludeta. Maltal registreeritud kaubandusettevõtte eeliseks on tõhusaim maksustamine võrreldes teiste Euroopa jurisdiktsioonidega, eriti just Euroopa Liidu siseste kolmnurktehingute korral, aga ka ülemaailmsel ekspordil ja impordil.

Võtmesõnad: Eesti maksusüsteem, Malta maksusüsteem, kaubandusettevõtte, valdusettevõtte, tulumaks, tööjõumaksud, käibemaks, maksuparadiis, maksukulu.

SISSEJUHATUS

Antud magistritöö teema on valitud eelkõige lähtuvalt autori isiklikust huvist ning ühtlasi ka õpitavast erialast ning omandatavast kraadist. Autorile on teada Malta kui kunagine maksuparadiis, kuid huvi tekitab asjaolu, mis on võrreldes varasemaga maksustamises muutunud ning kui palju erineb see Eesti maksusüsteemist. See on kasulik teadmine ka kõigile neile, kes soovivad või juba tegutsevad Malta ettevõtluskeskkonnas.

Maksukorralduse seaduse kohaselt on maks seadusega või seaduse alusel valla- või linnavolikogu määrusega riigi või kohaliku omavalitsuse avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks või selleks vajaliku tulu saamiseks maksumaksjale pandud ühekordne või perioodiline rahaline kohustus, mis kuulub täitmisele seaduse või määrusega ettenähtud korras, suuruses ja tähtaegadel ning millel puudub otsene vastutasu maksumaksja jaoks.

Maksud on vajalikud riigi toimimiseks organiseeritud ühiskonnana. Maksud on kui tasu selle eest, et inimesed selles keskkonnas turvaliselt elada saaks. Ühtlasi tagab seesama ühiskond oma liikmetele erinevaid võimalusi äritegevuseks ning seeläbi isikliku rikkuse suurendamiseks. Riik reguleerib maksuvaldkonda selliselt, et oleks tagatud nii maksude laekumine kui ka maksumaksja õigus valida võimalikest maksude maksmise stsenaariumitest tema jaoks soodsaim. (Kivar 07.02.2015)

Igal maksumaksjal on põhjendatud huvi maksta nii vähe makse, kui seda seadust rikkumata on võimalik. Seega peab maksumaksjale enne oma maksutegevuse planeerimist teada olema, kas rakendatav meede või plaanitav tehing on seaduslik ning kui suure maksukoormuse see kaasa toob. Praktikas selle eristamine nii lihtne ei ole ning maksude planeerijale võib tagantjärele tekkida üllatavalt ebameeldivaid olukordi. (Ibid.)

Kuna magistritöö käigus on plaanis lähemalt uurida kahe ettevõtteüübi (valdus- ja kaubandusettevõtte) maksustamist, siis esmalt tuleb selgeks teha nende tegutsemise olemus ja põhimõtted.

Magistritöö eesmärk on välja selgitada Eesti ja Malta maksusüsteemi eelised, puudused ning väiksema maksukoormusega ettevõtluskeskkond kaubandus- ja valdusettevõtte jaoks.

Uurimisülesanded on järgmised:

- 1) Selgitada välja Eesti ja Malta maksusüsteemi eelised ja puudused ning ettevõtteid puudutava seadusandluse erisused.
- 2) Selgitada välja valdus- ja kaubandusettevõtte tegutsemise võimalused Eesti ja Malta maksusüsteemis.
- 3) Võrrelda kaubandus- ja valdusettevõtete maksukoormust ettevõtjale olulisemate maksuliikide lõikes:
 - a) selgitada välja, kas ja kui suures osas annab maksutagastuse võimalikkus Maltal ettevõtjatele tulumaksukoormuse osas eelise võrreldes Eestiga;
 - b) selgitada välja käibemaksukoormuse erinevus Eestis ja Maltal;
 - c) selgitada välja, kui suures osas on töötasudelt makstavad maksud ja maksed Eestis suuremad kui Maltal.
- 4) Analüüsida uurimistulemusi, et anda hinnang väiksema maksukoormusega ettevõtluskeskkonna valikuks.

Magistritöö koostamisel on andmekogumismeetodina kasutatud dokumendivaatlust ja analüüsimeetodina võrdlust. Võrdlev analüüs viiakse läbi Maltal ja Eestis registreeritud valdus- ja kaubandusettevõtte tegeliku maksukoormuse väljaselgitamiseks. Magistritööl on nii empiirilise kui ka teoreetilise uuringu tunnuseid, kuid samas uut empiirilist materjali ei koguta – küsimustikke ja laiaulatuslikke uuringuid läbi ei viida. Analüüsitakse erinevate autorite seisukohti ja kehtivaid õigusakte, et jõuda töö eesmärgi täitmiseni. Tegemist on kvalitatiivse uuringuga, mille käigus otsitakse esmajoones vastust küsimusele, kas mingi tunnus või omadus (kvaliteet) uuritava esineb või mitte – selgub, kummas riigis on valdus- ja kaubandusettevõttel ettevõtja seisukohast väiksem maksukohustus.

Magistritöö esimese peatüki eesmärk on anda ülevaade töös käsitletavatest uurimisobjektidest. Tutvutakse lähemalt maksustamise olemuse ja vajalikkusega ning seda nii riigi kui ka ettevõtja seisukohast. Lisaks antakse ülevaade Eesti ja Malta riigist ning seal toimivast ettevõtluskeskkonnast.

Magistritöö teise peatüki eesmärk on välja selgitada, kuidas toimivad valdus- ja kaubandusettevõtted uurimise all olevates riikides ning anda ülevaade viimase nelja aasta

maksupoliitilistest muudatustest. Alapeatükis tuuakse välja, millised on valdus- ja kaubandusettevõtte iseloomulikud tunnused ning kuidas on võimalik neid ettevõtteid kasutada Eesti ja Malta maksukeskkonnas. Riikide maksupoliitilised otsused tulenevad Euroopa Komisjoni iga-aastastest ettekirjutustest riikidele parandamiseks riikide majanduslikku olukorda ning Euroopa Liidu eelarves püsimist. Vaadeldud on viimase nelja aasta ettekirjutusi ning kasutusele võetud maksupoliitilisi muudatusi.

Magistritöö kolmanda osa eesmärk on võrrelda omavahel Eesti ja Malta ettevõtetele seaduse alusel kohalduvaid maksumäärasid. Detailsemalt leiavad käsitlemist tulumaks, käibemaks ja tööjõumaksud. Kasutatud on nii Eestis kui ka Maltal kehtivaid õigusakte, aga ka erinevate rahvusvaheliste auditi-, maksu- ja tehingutenõustamist ning ärikonsultatsiooniteenuseid pakkuvate ettevõtete (BDO, PricewaterhouseCoopers, Kinanis Consulting, Ernst & Young, Deloitte) koostatud maksuteemalisi ülevaateid.

1. MAKSUSTAMISE OLEMUS NING UURIMISOBJEKTIDE ÜLEVAADE

Maksundus on valdkond, mis ei jäta puudutamata ühtegi ettevõtet. Maksudest tekkiv täiendav kulu tundub maksumaksjale tihti ebaõiglane, sest sellisel juhul tuleb riigile loovutada osa raske tööga teenitud tuludest või tuleb hoopiski maksta millegi omamise eest. Maksude kogumise korraldus avaldab ettevõtjale väga tugevat mõju ning see omakorda muudab või moonutab ettevõtja suhtumist riiki. (Tammert 2003, 3)

Magistritöö esimese peatüki eesmärk on anda ülevaade töös käsitletavatest uurimisobjektidest. Tutvutakse lähemalt maksustamise olemuse ja vajalikkusega ning seda nii riigi kui ka ettevõtja seisukohast.

1.1. Maksustamise olemus ja vajalikkus riigi ning ettevõtjate seisukohast

1.1.1. Riik ja maksud

Järjepidev ja teovõimas organisatsioon toob endaga kaasa erinevad kulud – seega kaasnevad kulud ühiskondliku elu organiseerimisega ehk valitsemisega. Teoreetiliselt võttes võiks igaüks ise korraldada oma elu ja maksta kõik endaga seotud kulud. Praktikas osutub aga isikliku julgeoleku, identifitseerimise, väärtussüsteemi, varade omandiõigussüsteemi, rahvusvahelise suhtekorralduse, teede ja tänavate ning muu sellise realiseerimine ebamajanduslikuks ning kalliks. Kasulik on neid kulusid jagada ning luua selleks toimiv organisatsioon – riik, mis võtab nende tööde teostamise enda kanda. Kuid ka siis tõuseb päevakorrale kulude katmise vajalikkus, sest eelnimetatud ja ka paljude muude teenuste eripäraks on see, et iga konkreetse tarbitud teenuse määra ei ole võimalik mõõta. Tänapäeva heaoluühiskonnas maksab riik lisaks suuri summasid maksevõimetutele isikutele. Niisiis tuleb riigi kulude katmiseks raha võtta sealt, kus seda on ja kust seda ka kätte saab. Seega langetab

valitseja poliitilise otsuse: kes, kus ja kui palju peab eraldama oma tuludest riigile kulude katmiseks. Sisuliselt tähendab see maksusüsteemi loomist. (Tammert 2003, 8)

Ajalooliselt hakati maksusid koguma koos riikluse tekkega ja see on tänaseni valitsemissüsteemi majanduslikuks aluseks. Valimissüsteemi finantseeriv süsteem võib olla üsnagi eripalgeline. Valitseja või valitsus võib (Tammert 2003, 9):

- määrata isikud, kellel on valitseja nimel õigus koguda makse ning nende baasil luua spetsiaalne organisatsioon (tänapäevases mõistes maksuhaldur);
- müüa või rentida maksude kogumise õiguse eraettevõtjatele;
- delegeerida maksude kogumise õigus edasi erastruktuuridele, pannes neile jõuga või seadusega kohustuse koguda makse;
- rüüstata naaberterritooriume, allutada nende elanikud ja koormata neid täiendavate maksudega, millega kaetakse vallutaja riigi tegevuskulud;
- laenata raha;
- emiteerida ja lasta täiendavalt käibele riigis kehtivaid rahaühikuid, vähendades seeläbi ühiskonnaliikmete käes oleva rahaühiku väärtust (inflatsioon);
- tegutseda niiöelda kaubanduslikul alusel: kui riik valdab piisavalt suurt (maa)vara või muud rikkuse allikat, mida ta saab raha eest realiseerida, siis võib ta seda kasutada riikluse finantseerimiseks (näiteks araabia riigid naftarikkusega);
- korraldada õnnemänge ning sellest saadava tuluga katta riigi tegevuskulud.

Koos riikluse arenemisega täiustub ka seadusandlus, sealhulgas ka maksundust reguleeriv seadusandlus. Tihti korraldatakse maksundust paljude erinevate seadustega, kusjuures mitte kõik neist ei ole maksuseadused. Paremalt juhul on koondatud maksude kogumist reguleeriv seadusandlus ühte seadusesse, mille rolli Eestis täidab Maksukorralduse seadus. (Tammert 2003, 18)

Maksukorralduse seaduse kohaselt on maks seadusega või seaduse alusel valla- või linnavolikogu määrusega riigi või kohaliku omavalitsuse avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks või selleks vajaliku tulu saamiseks maksumaksjale pandud ühekordne või perioodiline rahaline kohustus, mis kuulub täitmisele seaduse või määrusega ettenähtud korras, suuruses ja tähtaegadel ning millel puudub otsene vastutasu maksumaksja jaoks.

Seega seadusest tulenevalt saab määratleda järgmised maksu tunnused (Tammert 2003, 13):

- maksukohustust saab kehtestada vaid seadusega;
- maks kehtestatakse avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks vajaliku raha hankimiseks;
- maks on ühekordne või perioodiline kohustus, millel puudub otsene vaste kauba või teenuse vormis.

Eesti maksusüsteem koosneb maksuseadustega sätestatud ja kehtestatud riiklikest maksudest ning seaduse alusel kehtestatavatest kohalikest maksudest. Riiklikud maksud on kehtestatud iseseisvate maksuseadustega, mis sätestavad selle nimetuse, subjekti, objekti ehk maksubaasi, maksumäära, maksusoodustused, maksumäärade arvutamise ja tasumise korra ning sellest tulenevad lisakohustused, maksude tasumise korra, laekumise koha ja tähtajad. Kohalikud maksud lähtuvad kohalike maksude seadusest, mis esitab loetelu võimalikest maksudest, mida kohalik omavalitsus võib kehtestada omal territooriumil. (Tammert 2003, 13)

1.1.2. Ettevõtja ja maksud

Maksusüsteemi efektiivseks toimimiseks on vajalik tihe koostöö maksuhalduri ja maksumaksja vahel. Koostöö on seda tulemuslikum, mida õiglasem on maksusüsteem. Maksumaksja soovib eelkõige, et tema põhiõigused oleksid kaitstud. Demokraatlikud valitsused on alati pööranud tähelepanu meetmetele, millega püütakse kaitsta maksumaksjat maksuameti võimu kuritarvitamise eest. Osaliselt on see tingitud ka asjaolust, et enamik maksupettusega vahelejäänud maksumaksjaid hakkab enda kaitseks süüdistama valitsust. Siiski tuleb maksumaksjatel järjest tähelepanelikum olla oma õiguste kaitsmisel, sest maksumäärade suurenedes laieneb ka informatsiooni väljastamise kohustus. Uued tehnoloogiad võimaldavad hallata ja vahetada informatsiooni järjest paremini ning maksuametite rahvusvaheline koostöö muudkui areneb. (Tammert 2003, 18)

Maksumaksja peaks olema võimeline planeerima oma majandustegevust ning sealhulgas ka maksudest tekkivaid kulusid. Nimetatud asjaolu on kindlasti ettevõtte edu aluseks.

Maksumaksja vaba tahet makse maksta nimetatakse maksekuulekaks käitumiseks. Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (inglise keeles Organization for Economic Cooperation and Development, lühend OECD) mudellepingu järgi on maksekuulekas

käitumine, mille järgi vastab maksumaksja kohaldatavatele maksueeskirjadele tema riigis, deklareerides tulu, esitades tasumisele kuuluvat maksu ja makstes makse õigeaegselt. Mõistet on käsitletud kui individuaalset leidlikkust makse minimaalselt tasuda. Kui maksukohustuslasel on valida kahe tehingu vahel, ei kohustata teda valima seda, mille puhul on maksukohustus suurem. Maksumaksja valik maksust vabastatud ja maksustatavate tehingute vahel võib põhineda asjaolude kogumil ja maksusüsteemi eesmärki toetavatel maksualastel kaalutlustel. (Lehiste 2013, 53)

Maksudest kõrvalehoidumine on lai mõiste, mida võidakse tõlgendada erineval kujul. Enamasti mõeldakse kõrvalehoidumise all tahtlikku tegu, mille puhul isik käitub teadlikult ebaausalt ja millega ebaseaduslikult vähendatakse juba tekkinud maksukohustust. Samas ei ole maksudest kõrvalehoidumise võimalused ainult illegaalsed, makse on võimalik vältida ka seaduslikul viisil. Siin tulebki mängu maksuplaneerimine. Maksuplaneerimine erineb maksudest kõrvalehoidumisest selle poolest, et kasutatakse formaalselt lubatud tehinguid, millel peab olema põhjendatud majanduslik sisu. Kui tehingutel puudub majanduslik sisu ja põhjendus, võib maksuhaldur maksustamisel tehingud ümber hinnata. (Ibid.)

Väga avaraid maksuplaneerimise võimalusi pakub rahvusvaheline maksuõigus, sest vastuolud eri riikide maksuseaduste vahel võivad anda olulisi maksueeliseid. Legaalse maksuplaneerimisega on tegemist niikaua, kuni valitud tehingu või toimingu vorm vastab tema majandustegevuse tegelikule sisule. Maksude optimeerimist (maksuplaneerimist) ei saa iseenesest pidada maksude tasumisest kõrvalehoidumiseks. Selline tegevus on aktsepteeritav, kui see jääb maksuseadusega lubatu raamidesse. Maksuküsimuste lahendamine endale kõige soodsamal viisil on lubatud vaid juhul, kui tegemist ei ole fiktiivse skeemiga, millega püütakse kuritarvitada siseriiklikke maksuõigusnorme ja nende kohaldamisest kõrvale hoiduda. Näiteks juhtumi alusel, kui residendist äriühing rajab teises liikmesriigis teise tegevuskoha, ei saa iseenesest üldiselt eeldada maksupettust või maksudest kõrvalehoidumist, isegi kui asjaomases liikmesriigis on suhteliselt madal maksumäär (või isegi kui on tegemist skeemiga, mis kuulub äriühingute maksustamisele kohaldatavas tegevusjuhendis sätestatud niinimetatud kahjulike maksumeetmete määratluse alla). (Lehiste 2013, 53)

Riigikohus tõi kohtuasjas nr 3-3-1-23-09 välja faktilised asjaolud, mis võivad kinnitada maksudest kõrvalehoidumist. Nendeks on (Lehiste 2013, 55):

- tehingutes osalejate vahelised juriidilised, majanduslikud ja/või isiklikud sidemed;

- tehingute jada, kus ühe tehingu käigus tekkinud õigussuhe oleks olnud ülejäänud tehingute tegemiseta mõttetu;
- sellise tehingute jada etteplaneeritus;
- jadas mõne etapi puhul majandusliku eesmärgi puudumine;
- tehingute ebaloomulikkus võrreldes tavalise majandustegevusega;
- tehingute ajaline järgnevus ja kiirus.

Kui kasvõi üks nimetatud asjaoludest on tehingus tuvastatud, võib tegemist olla maksudest kõrvalehoidumisega ja maksukohustuse vähendamisega. Tavaliselt üks asjaolu ei järgne ilma, et poleks olnud teist. (Lehiste 2013, 55)

Objektiivsete kriteeriumite alusel saab veenduda, kas tehingu peamine eesmärk on olnud maksusoodustuse saamine või on maksumaksja tegevus siiski ajendatud ärielistest motiividest. Euroopa Kohus on sarnastes vaidlustes jõudnud järeldusele, et juhul kui lepingulise lahenduse peamine eesmärk on olnud soodsama maksustamise saavutamine, saab tehinguid käsitada kuritarvituseks, hoolimata võimalike majanduslike eesmärkide olemasolust. Kaaludes maksukohustuslase saavutatavate suuremate või väiksemate äriliste tulemuste saamist tehingu valikul, antakse sellega hinnang isiku subjektiivsele kavatsusele hoida kõrvale maksukohustusest. Kui maksumaksja valikut ei saa põhjendada muu kui maksude vältimisega, ei järgne sellele soodsamat maksustamist. (Ibid.)

1.2. Eesti ja Malta ettevõtluskeskkonna ülevaade

1.2.1. Ettevõtluskeskkond Eestis

Mõningaid fakte Eesti kohta (Estonian Investment Agency 24.03.2015):

Valitsus: parlamentaarne vabariik, ühekojalises parlamendis (Riigikogus) on 101 liiget

Valuuta: euro (€/EUR)

Liikmelisus: EL, NATO, OECD, Schengeni ala

Pindala: 45 227 km², naaberriigid Soome, Rootsi, Läti ja Venemaa

Rahvaarv: 1,3 miljonit

Pealinn: Tallinn (ligikaudu 400 000 elanikku)

Riigikeel: eesti keel (inglise keel, vene keel ja soome keel on enim kasutatavad võõrkeeled)

Suuremad etnilised grupid: eestlased 67,9%, venelased 25,6%, ukrainlased 2,1%, valgevenelased 1,3%, soomlased 0,9%

Peamised loodusvarad: puit, põlevkivi, fosforiit, turvas, lubjakivi, dolomiit

Kaugus Tallinnast: Helsinki 85km, Riia 307km, St Petersburg 395km, Stockholm 405km, Vilnius 605km

Lennuajad: Helsingisse 35min, Stockholmi 1h, Kopenhaagenisse 1h 30min, Moskvasse 1h 40min, Amsterdami 2h 20min, Londonisse 2h 45min

Kliima: niiske ja mõõdukas, 50% maismaast on kaetud metsaga

Eestit iseloomustavad eelkõige progressiivne ärikeskkond ja tõhus taristu. Eestlased kohanduvad kiiresti uute tehnoloogiatega ja kasutavad neid meelega. Pakutavate e-teenuste, mobiilside ja internetirakendustega ollakse maailmas üks eesrindlikumaid. Eesti on paljudele välisinvestoritele atraktiivseks äritegevuskohaks. Seda tunnistab ka ülemaailmselt tuntud äriühingute domineerimine mitmes Eesti majandussektoris, näiteks Ericsson, ABB, Kühne+Nagel, Stora Enso, Symantec, Stoneridge, Vopak EOS, Deutsche Post DHL ja paljud teised. Nii välis- kui ka siseinvestoreid koheldakse võrdselt – näiteks Euroopa Liidu toetuste taotlemisel on kõigil võrdsed võimalused. (Estonian Investment Agency 24.03.2015)

Mõningaid fakte Eesti kohta (Estonian Investment Agency 24.03.2015):

1. Eesti paikneb ida ja lääne vahelisel aktiivsel kaubaliikumisteel ning omab väga häid sadamaid.
2. Eestis registreeritud ettevõtted ei pea maksma tulumaksu reinvesteeringut kasumilt.
3. Rohkem kui 65% Eesti tööjõust töötab teenindussektoris.
4. Eesti pangandussektor on IT-põhine: kiire ja paindlik.
5. Kõik Eesti külad ja linnad on kaetud internetivõrguga.
6. 2014. aastal esitati 95% maksudeklaratsioonidest elektroonselt.
7. ID-kaardiga on võimalik anda digitaalallkirja, mis on juriidiliselt võrdne tavaallkirjaga.
8. Igasse e-teenust pakkuvasse keskkonda on võimalik siseneda ID kaardi abil.
9. Interneti kaudu kulub uue ettevõtte asutamiseks 15 minutit.
10. Eesti tellis maailmas esimesena m-parkimise süsteemi.
11. Skype on asutatud Eestis.
12. 99% pangateenustest toimub elektrooniliselt.

Eesti on kolme lennutunni kaugusel enamikest Euroopa, Skandinaavia ja Venemaa linnadest, mis teeb selle välisinvestoritele üheks enam huvipakkuvaks riigiks Kesk ja Ida-Euroopas. Seetõttu leiab Eestist mitmeid Skandinaaviamaade ettevõtete tütarfirmasid. Eesti on euroala liige alates 2011. aastast, kuid võrreldes naaberriikidega on kulude tase jätkuvalt pigem madal. Pärast iseseisvumist on valitsuse eesmärk olnud pikaajalise majanduskasvu saavutamine ning seetõttu on väliskapitali sissevool riiki väga oodatud. Eriti nendesse sektoritesse, mis on orienteeritud ekspordile ning uuendustele. 0%-line tulumaksumäär on kehtestatud kõikidele Eestis reinvesteeritud tuludele. (PricewaterhouseCoopers 2014, 15)

Eestis on investeringuid soosiv maksusüsteem ja läbipaistev ning toimiv õigussüsteem. Toimib liberaalne majanduspoliitika, kus eraomand on püha ja puutumatu ning kõiki ettevõtjaid koheldakse võrdselt. Kuna Eestis on tagasihoidlik turumaht, ei ole otsest vajadust turuosaliste kunstlikuks kaitseks. Seega on kõik uued investorid ja välispartnerid sama teretulnud kui ettevõtjad, kes on tegutsenud Eestis juba aastaid. Majanduslik vabadus, äritegemise lihtsus, madal riigivõlg, kuulumine eurotsoonis, madal korruptsiooni tase - kõik need tegurid näitavad, et Eestit tasub investeringuna kaaluda. (Estonian Investment Agency 24.03.2015)

Eesti on kaasaegsete IT lahenduste rakendamises esirinnas. Eesti insenerid on välja mõelnud andmete valideerimise tehnoloogia, mis tõestab algoritmiliselt aja, koha ja elektrooniliste andmete puutumatuse sõltumatult inimesest või mistahes kolmandast osapoolast. (Estonian Investment Agency 24.03.2015)

E-Eesti edulugu sai võimalikuks tänu valitsusepoolsele ettepanekule luua elektrooniline juhtimise taristu. 2000. aasta märtsis võttis Eesti valitsus vastu seaduse, mis andis digitaalallkirjale võrdväärseid õigused traditsioonilise allkirjaga. Seda loetakse paljude e-teenuste alguspunktiks, mis on elu lihtsamaks teinud nii ettevõtetele kui ka eraisikutele. Samal aastal hakkas valitsus kasutama e-kabineti süsteemi, mis võimaldas kabinetinõupidamisi läbi viia paberivabalt. Iganädalastele kabinetinõupidamistele kuluv aeg lühenes viielt tunnilt 30-90-le minutile. E-maksuamet võeti samuti esmakordselt kasutusele 2000. aastal. 2014. aastal esitati juba 95% maksudeklaratsioonidest elektrooniliselt. Teine oluline maamärk e-Eestile oli digitaalse maantee X-tee kasutuselevõtt, mis võimaldab luua integreeritud e-teenuseid ja mille kaudu kõik süsteemid omavahel suhtlevad. Turvalisuse tagamiseks talletab süsteem erinevate tegevuste loomisaegasid. Alates 2013. aastast on rohkem kui 800 organisatsiooni ja avalikke registreid X-teega ühendatud. Populaarseimad

neist on e-äriregister, e-maksuamet, e-kool ja digiresept. 2005. aastal oli Eesti esimene riik maailmas, kus korraldati üleriigilised valimised kasutades e-hääletamist. 2007. aastal kasutati e-hääletamist parlamendivalimistel. E-hääletamine on süsteem, mis võimaldab valijatel hääletada mistahes internetiühendusega arvutist üle maailma. (Estonian Investment Agency 24.03.2015)

1.2.2. Ettevõtluskeskkond Maltal

Mõningaid fakte Malta kohta (FactGroup 25.03.2015):

Valitsus: parlamentaarne vabariik

Valuuta: euro (€/EUR)

Liikmelisus: EL, Maailma Kaubandusorganisatsioon

Pindala: 316 km² (Euroopa Liidu kõige väiksem riik nii pindalalt kui rahvaarvult)

Rahvaarv: hinnanguliselt 421 000

Pealinn: Valletta

Paiknemine: Vahemere keskosa, ligikaudu 100 km Sitsiiliast lõuna pool

Riigikeel: malta keel, inglise keel (levinud on ka itaalia ja saksa keel)

Õigussüsteem: Inglise tavaõigus, Rooma tsiviilõigus

Ühendus: igapäevalennud kõikidesse Euroopa peamistesse linnadesse

Kliima: lähistroopiline vahemereline kliima (kõige külmem kuu on jaanuar +12,2 °C, kõige kuumem august +26,3 °C)

Malta on tihedalt asustatud saareriik Vahemeres, mis koosneb seitsmest saarest – Malta saarest, Ghawdexi (Gozo) saarest ja Kemmuna (Comino) saarest ning neljast asustamata saartest. Ta asub Sitsiiliast lõunas ja Tuneesiast idas. Malta iseseisvus Suurbritannia võimu alt 21. septembril 1964. Vabariik kuulutati välja 13. detsembril 1971. Tänu tihedatele sidemetele Suurbritanniaga, on inglise keel üheks riigikeeleks malta keele kõrval. Ametlik pealinn Maltal puudub, kuid faktiliselt on selleks Valletta. (Global Tax News 26.02.2015)

Malta on parlamentaarse demokraatiaga sõltumatu vabariik. Riigi eesotsas on president, kes valitakse ametisse viieks aastaks. Maltal kaks põhilist erakonda: kristlik-demokraatlik Rahvuslik Partei ja sotsiaaldemokraatlik Leiboristlik Partei. Presidendi roll on

pigem esinduslik, sest täidesaatev võim on peaministril. Malta ajaloo jooksul ei ole veel ühtegi presidenti teiseks ametiajaks valitud. (Deloitte 2014, 1)

Malta majanduses domineerivad tootmine, finantsteenindus, turism ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia. Suures osas tuginetakse väliskaubandusele, kuna ainult 20% toiduvajadusest suudetakse ise katta, magevee varud on piiratud ning kodumaised energiaallikad puuduvad. Kaubavahetus on suunatud Euroopa Liitu, Aiasse ja Ameerika Ühendriikidesse. Enamasti imporditakse kaupa just Prantsusmaalt ja Itaaliast. (Ibid.)

Malta on Euroopa Liidu liige alates 1. jaanuarist 2004 ning Maailma Kaubandusorganisatsiooni liige alates 1. jaanuarist 1995. Euroopa Liidu liikmetena on nii Eesti kui ka Malta kohustatud järgima kõiki Euroopa Liidu direktiive ja määruseid, mis reguleerivad kaubanduslepinguid, impordi- ja tollimakse, põllumajanduslikke kokkuleppeid, impordikvoote, päritolu- ja muid kaubandusreegleid. Euroopa Liit tegutseb oma riikide piires ühtse turuna ning seetõttu kohalduvad kõikidele liikmetele ühtsed reeglid ja piirangud. Impordi ja ekspordi osas kehtivad piirangud mõningate valdkondade suhtes, näiteks kahese kasutusega kaubad (kaubad, mida on võimalik kasutada nii sõjalisel kui tsiviilotstarbel), kaitsealused liigid ja teatud areneva majanduse tundlikud tooted. Lisaks Euroopa Liidule reguleerib kaubavahetust ka Maailma Kaubandusorganisatsioon. (Deloitte 2014, 1)

Euroopa Liiduga liitumisel oli Malta sunnitud loobuma oma madala maksumääraga territooriumi reputatsioonist, kuid teisalt suurendas see piiriülese kaubanduse võimalusi. Nimetatud asjaolu koos soodsa investeerimispoliitikaga ja intrigeerivate maksuplaneerimise võimalustega on Maltast teinud ühe eelistatumaid riike Euroopa Liidus, kuhu paigutada rahvusvaheline valdusettevõtte. (Global Tax News 26.02.2015)

Viimastel aastakümnetel on Malta majandus sõltunud turismist, mis moodustab umbes ühe kolmandiku sisemajanduse kogutoodangust. Lisaks on viimase 10-20 aasta jooksul teinud valitsus tublit tööd soodustamaks nii finantsteenuste kui ka tootmise turgu ning erinevad stiimulikavad on paika pandud soodustamaks välisinvesteeringuid. Selle tulemusena on Malta ennast tõestanud Euroopa peamise finantskeskusena. (Ibid.)

2014. aasta septembri lõpu seisuga koosnes pangandussektor 26-st krediidasutusest ja 33-st finantsasutusest. Aasta varem oli finantsasutusi 28, millest 21 olid makseasutused ja ülejäänud seitse olid elektroonilise raha asutused. 2014. aasta juuni lõpu seisuga oli Malta elanike hoiuseid veidi üle 11,7 miljardi (11,7% rohkem kui 2013. aastal). (Ibid.)

Märtsis 2006, toetudes Euroopa Ühenduse asutamislepingu eeskirjadele, nõudis Euroopa Komisjon, et Malta kaotaks toetuskavad välisriigist tulu saavatele ettevõtetele (inglise keeles Maltese Companies with Foreign Income, lühend CFI) ja rahvusvahelistele kaubandusettevõtetele (inglise keeles International Trading Companies, lühend ITC) hiljemalt 2010. aasta lõpuks. Komisjoni konkurentsivolinik Neelie Kroes märkis tookord, et nimetatud CFI ja ITC kavad annavad liiga suure eelise mitteresidentidest omanike ettevõtetele, kes teenivad tulu väljaspool Maltat ning ei aita seetõttu kaasa Malta majanduse edendamisele. Sama aasta maikuus otsustas Malta valitsus järk-järgult olemasolevad toetuskavad kaotada ning Neelie Kroes hindas seda kui ühte sammu edasi selektiivse maksusoodustuse kõrvaldamise suunas, millel on suur mõju asukohapõhisele äritegevusele ühtsel turul. CFI ja ITC toetuskavad kaotati täielikult 1. jaanuariks 2007 ning see muutis maksusoodustused kättesaamatuks kõikidele ettevõtetele, mis olid registreeritud pärast 31. detsembrit 2006. (Global Tax News 26.02.2015)

Liitumine Euroopa Liiduga 2004. aastal võimaldas Maltal oma positsiooni investorite seas kõvasti suurendada. Investeeringufondid, kindlustus- ja pensionisüsteemid on ühed kiiremini kasvavad sektorid Malta finantsteenuste seas. 1995. aastal asendati kehtinud äripartnerluse korraldus (inglise keeles Commercial Partnerships Ordinance) uue äriseadustikuga (inglise keeles Companies Act) ning loodi äriettevõtetele uus kord Äriregistris. Vana korra alusel loodud ettevõtetel oli uuele korrale üleminekuks aega kuni 1. jaanuarini 1998. Välja arvatud offshore ettevõtted (offshore ettevõtteks nimetatakse firmat, mis on registreeritud kas madala või null maksumääraga piirkonda või riiki), mida ei saanud enam registreerida. Vanadel offshore ettevõtetel oli 10 aastat aega reorganiseeruda. (Ibid.)

Kuigi Malta ei ole enam madala maksumääraga riik, on seal siiski valdusettevõtete registreerimiseks piisavalt maksu- ja muid hüvesid. Näiteks topeltnaksumise vältimise lepingud peaaegu 70 riigiga (vt lisa 2) ning kohalike maksude puudumine. Ühtlasi pakub Malta maksusüsteem järkjärgulist ettevõtte tulumaksukohustuse vähendamise võimalust. (Ibid.)

Tulumaksumäär on Maltal 35% ning seda arvestatakse maksustatavalt tulult. Kui ettevõtte on asutatud ja registreeritud Maltal või kui välisriigi ettevõtet juhitakse ja kontrollitakse Maltalt, kehtestatakse tulumaks ülemaailmselt saadud tulule. Tulu alla arvestatakse ka kapitalitulu. Kapitalikahjumit saab vähendada kapitalituluga, sellepärast tehakse maksukohustuse arvutamisel siiski mõningast vahet kapitalitulul ja muul tulul.

Samamoodi käsitletakse maksukohustuse arvestamisel eraldi kohalikku sissetulekut ja välisriigist teenitud tulu. Malta välisosaluseluga ettevõtted kasutavad välisriigist saadava tulu kajastamisel välistulu kontot (inglise keeles Foreign Income Account). (Global Tax News 26.02.2015)

Kui ettevõtte maksab omanikele dividende, on võimalik taotleda maksutagastust 6/7 ulatuses tasutud tulumaksust. Selle tulemusena on reaalne tulumaksu määr Maltal 5%. Kui dividende jaotatakse passiivsest tulust tekkinud kasumist (passiivset tulu tekitavad näiteks intressid ja litsentsitasud), on maksutagastust võimalik taotleda 5/7 ulatuses tasutud tulumaksust. (Ibid.)

Lisaks eelnevale on Malta maksusüsteemil veel mõningaid eeliseid (Ibid.):

- puudub alakapitaliseerimine;
- puudub siirdehindade ja välisettevõtete regulatsioon;
- puuduvad väljumismaksud ettevõtetele, kes vahetavad maksuresidentsuse teise jurisdiktsiooni;
- ettevõtte kahjumit võib määramata ajaks edasi kanda;
- puudub valuutatehingute kontroll, kuna Malta kuulub Euroopa Liitu.

Maltal on väga hea ettevõtlustaristu koos hästi toimiva telekommunikatsiooniga. See koos laialtlevinud inglise keele kasutamisega ning tõhusa avaliku haldusega muudab saare väga mugavaks ja efektiivseks ettevõtte asukohaks. (Global Tax News 26.02.2015)

2. ÄRITEGEVUS JA MAKSUPOLIITIKA EESTIS NING MALTAL

Magistritöö teise peatüki eesmärk on välja selgitada, kuidas toimivad valdus- ja kaubandusettevõtted uurimise all olevates riikides ning anda ülevaade viimase viie aasta maksupoliitilistest muudatustest Eestis ja Maltal. Alapeatükis tuuakse välja, millised on valdus- ja kaubandusettevõtte iseloomulikud tunnused ning kuidas on võimalik neid ettevõtteid kasutada Eesti ja Malta maksukeskkonnas. Riikide maksupoliitilised otsused tulenevad Euroopa Komisjoni iga-aastastest ettekirjutustest riikidele parandamiseks riikide majanduslikku olukorda ning Euroopa Liidu eelarves püsimist. Vaadeldud on viimase nelja aasta ettekirjutusi ning kasutusele võetud maksupoliitilisi muudatusi.

2.1. Ettevõtete võimalike tegevussuundade ülevaade

2.1.1. Valdusettevõtete olemus ning kasutamine Eestis ja Maltal

Kui üks äriühing on teises äriühingus osanik või aktsionär ning omab seal häälteenamust, nimetatakse osalevat ühingut emaettevõtteks ja ühingut, kus ta osaleb, tütarettevõtteks. Niisugust emaettevõtet võib nimetada ka valdusettevõtteks (inglise keeles holding company), eriti kui selline emaettevõtte omab osalusi mitmes tütarettevõttes. Emaettevõtte koos tütarettevõtetega moodustavad kontserni. (Kuusik 09.02.2015)

Klassikalise valdusettevõtte peamiseks tegevusaladeks on üldjuhul osaluste omandamine ja hoidmine, dividenditulu teenimine ja osaluste võõrandamine. Tihti osutavad valdusettevõtted tütarettevõtetele juhtimisteenust. Praktikas kasutatakse valdusettevõtteid eelkõige osaluste kui investeeringute hoidmiseks ning efektiivseks juhtimiseks. Efektiivne juhtimine võib seisneda näiteks maksuefektiivse kontserni struktuuri loomises ja töös hoidmises. (Kuusik 09.02.2015)

Valdusettevõtte võib omada osalusi nii erineva kui ka sarnase tegevusprofiiliga tütarettevõtetes. Näiteks valdusettevõttele võivad kuuluda osalused piima tootmisega tegelevas põllumajandusettevõttes ja samas kortermaja ehitusega tegelevas arendusettevõttes või hoopis kuuluvad valdusettevõttele osalused näiteks viies erinevas kinnisvaraga tegelevas tütarettevõttes, mis kõik omavad ühte või mitut kinnisasja. (Ibid.)

Valdusettevõtte asukohariigi valik on investorile üheks olulisimaks teguriks, sest see on otseses sõltuvuses tema eesmärkide saavutamiseks. Rahalisest seisukohast vaadatuna peaks valdusettevõtte asukohariik vastama järgmistele tingimustele (Cutajar 12.02.2015):

- valdusettevõtte tulu ei maksustata üldse või maksustatakse minimaalselt;
- vara võõrandamist ei maksustata;
- valdusettevõtte osade võõrandamist ja osakapitali vähendamist ei maksustata;
- dividendide, intresside ja litsentsitasude väljamaksmist ei maksustata;
- asukohariigil on sõlmitud topeltnmaksustamise vältimise lepingud võimalikult paljude riikidega;
- riik omab juurdepääsu Euroopa Liidu esmasele ja teisele õigusele;
- omakapitali miinimumnõuet ei eksisteeri või on see väga madal;
- valdusettevõttel võimaldatakse paralleelselt tegeleda ka muude tegevustega;
- madalad valdusettevõtte registreerimistasud;
- valdusettevõtte osanike ning aktsionäride huvid on seadustega reguleeritud ning seeläbi tugevalt kaitstud.

Nii Eestis kui ka Maltal puuduvad spetsiaalselt valdusettevõtete maksustamiseks mõeldud reeglistikud, kuigi Maltal peavad olema täidetud kuritarvitamise vastased sätted. Alates 1. jaanuarist 2008 kvalifitseeruvad Malta valdusettevõtted osaluse omamisest tuleneva vabastuse alla kuritarvitamise vastastes sätetes. Selleks peab välisriigi dividende jaotav tütarettevõtte vastama ühele järgmistest tingimustest (Kinanis Consulting 2013, 8):

- on registreeritud Euroopa Liidus;
- kuulub maksustamisele vähemalt 15%-lise tulumaksumääraga;
- passiivse tulu (passiivne intressitulu ja litsentsimaksud) osakaal ei ületa 50% või ei ole tegemist portfelliinvesteeringuga ning kuulub maksustamisele vähemalt 5%-lise tulumaksumääraga.

Mõlemas riigis võib valdusettevõtte tegeleda paralleelselt ka muude tegevustega – tegevusest tulenevaid piiranguid ei ole kehtestatud. Kuna mõlemad riigid kuuluvad Euroopa Liitu, kohalduvad neile liidust tulenevad samad õigused ja kohustused. Eestis registreeritud ettevõtetel ei tohi omakapital olla negatiivne, kuid Maltal sellist nõuet ei ole.

Eesti riigi sõlmitud ja kehtivate maksulepingute arv on Euroopa üks madalamaid – 2015. aasta alguses oli Eestil 60 kehtivat maksulepingut (vt lisa 1). Maltal on seevastu topeltmaksustamise vältimise lepingud sõlmitud peaaegu 70 riigiga (vt lisa 2) (BDO 2015, 26).

Kõige suurem erinevus kahe riigi vahel tuleneb tulu maksustamisest. Eestis maksustatakse tulumaksuga kasumi jaotamine dividendidena ning sellele kehtib 20%-line ettevõtte tulumaksumäär (20/80 netosummast). Kui dividende ei jaotata, on reaalne tulumaksumäär 0%. Maltal arvestatakse tulumaksu maksustatavalt tulult ning selle määr on 35%. Dividendide jaotamisel on võimalik taotleda maksutagastust 6/7 ulatuses tasutud tulumaksust, mistõttu on reaalne tulumaksumäär Maltal 5%. Seega on täidetud mõlemad tingimused – Eestis maksustatakse valdusettevõtte tulu ainult kasumi jaotamisel ning Maltal maksustatakse tulu minimaalselt. Mõlema riigi ettevõtte omanikul on õigus otsustada kas ja millal kasumit jaotatakse, kuid Maltal on see otseses sõltuvuses tulumaksukohustusega. Seega võib öelda, et Eestis lükatakse kasumi jaotamise momenti pigem edasi, kuid Maltal mitte. Detailsemat käsitlust tulumaksuga maksustamise osas võib lugeda peatükist 3.1.

Eestis registreeritud ettevõtte jaotatud dividendid ei kuulu tulumaksuga maksustamisele (osaluse omamisest tulenev maksuvabastus), kui need on välja makstud (PricewaterhouseCoopers 2014, 50; Tulumaksuseadus, § 50):

1. dividenditulust, mis on saadud Euroopa Majanduspiirkonna (Euroopa Liidu liikmesriigid, Island, Liechtenstein ja Norra) ja Šveitsi residentsusega ettevõtetest (välja arvatud madala maksumääraga territooriumil asuv ettevõtte), milles Eesti ettevõttel on vähemalt 10%-line osalus (olenemata sellest, kas need on maksustatud residentriigis tulumaksuga);
2. Euroopa Majanduspiirkonnas või Šveitsis asuva püsiva tegevuskoha kaudu teenitud kasumist;
3. dividenditulust, mis on saadud kõigist teistest punktis 1 nimetatata välisriigi ettevõtetest (välja arvatud madala maksumääraga territooriumil asuv ettevõtte), kus

Eesti ettevõttel on vähemalt 10%-line osalus, tingimusel, et need on maksustatud residentriigis tulumaksuga või nendelt on tulumaks kinni peetud;

4. teistes punktis 1 nimetatata välisriikides registreeritud püsiva tegevuskoha kaudu teenitud kasumist, mis on selles riigis maksustatud;
5. likvideerimismenetluse, aktsiate tagasiostmise või kapitali vähendamise teel saadud tulust, mida maksustab tulu jagaja.

Tütarettevõttelt Malta valdusettevõttele makstud dividendid ei kuulu Maltal maksustamisele. Tihti nimetatakse tütaretevõtet ka osalust omavaks valdusettevõtteks (inglise keeles participating holding). Osalust omav valdusettevõtte on Malta ettevõtte, mis omab osalust dividende jaotavas tütaretevõttes. Osalus peab vastama vähemalt kahele järgnevatest õigustest (Kinanis Consulting 2013, 8):

- õigus hääletada;
- õigus saada dividende;
- õigus vabadele vahenditele ettevõtte likvideerimisel.

Samuti peab täidetud olema vähemalt üks tingimus järgnevatest kriteeriumitest (Kinanis Consulting 2013, 8):

- minimaalselt 10% osaluse nõue on täidetud;
- minimaalne investering dividende jaotavasse majandusüksusesse on 1 164 000 eurot, mida tehakse katkematult kuue kuu jooksul;
- Malta ettevõttel on võimalus omandada kõik tütaretevõtte emiteeritud aktsiad;
- aktsionäril on õigus keelduda aktsiate realiseerimisest, müügist või tühistamisest;
- aktsionäril on õigus kuuluda ettevõtte juhatusse või määrata juhatuse liige;
- aktsiad hoitakse äri edendamiseks, mitte börsil kauplemiseks.

Siinkohal on oluline ära märkida, et Maltal osalust omav valdusettevõtte võib omal soovil kohaldada maksustamiseks 35%-list tulumaksumäära. Sellisel juhul on pärast dividendide jaotamist aktsionäril õigus saada 100%-line maksutagastus. Kui Malta ettevõtte ei kvalifitseeru osalust omavaks valdusettevõtteks, siis maksustatakse tütaretevõtte jaotatud dividendid 35%-lise tulumaksumääraga ja aktsionäril on õigus saada 5/7 maksutagastust Malta ettevõtte tasutud tulumaksust või 2/3 maksutagastust Malta ettevõtte tasutud tulumaksust, kui Malta ettevõttesse laekunud dividendidelt on juba tulumaks kinni peetud. Sellisel juhul jääb dividendidelt tasutav tulumaks vahemikku 6,25% - 10%. (Ibid.)

Kui lugeda valdusettevõtete seonduvat kirjandust, siis on mitmel pool väidetud, et Malta on valdusettevõtete registreerimiseks eelistatuim riik Euroopa Liidus. Samas on väite kinnitamiseks raske tõendusmaterjali leida, sest erinevad statistikaväljaanded (Eurostat, Eesti ja Malta statistika andmebaasid jms) ei väljasta infot valdusettevõtete seonduva ettevõtlusdemograafia kohta. Samas on teada, et EMTAKi ja NACE (Euroopa Ühenduse majandusalaste tegevuste statistiliste klassifikaatorite süsteem) klassifikaatorite alla valdusettevõtete tegevus siiski paigutub (EMTAKi kood K642 ja NACE kood K64.2). Järelepärimise vormis õnnestus Eesti Statistikaametilt siiski teatud infot saada. Nimelt oli 2010. aastal valdusettevõtete tegevusalaga registreeritud ettevõtete arv 38, 2011. aastal 78, 2012. aastal 93, 2013. aastal 100 ja 2014. aastal 87. Paraku ei ole võimalik saadud andmeid võrrelda Maltalt pärineva infoga.

Eesti valdusettevõtte

Järgnevalt on välja toodud Deloitte Advisory AS juhtiva maksukonsultandi Ivo Vanasauna hinnang Eesti valdusettevõtete eelistest ja puudustest ning omadustest, mis võivad aja jooksul ühele või teisele poole kalduda.

Eesti eelised valdusettevõtete maksukeskkonnana on järgmised (Vanasaun 2013):

1. Võimalus edasi lükata kasumi maksustamise hetke. See kompenseerib teataval määral ka Eestis jaotatud kasumilt võetavat suhteliselt kõrget 20/80 maksumäära.
2. Võimalus taotleda maksuhaldurilt siduvaid eelotsuseid. Kuigi siduvate eelotsuste küsimise võimalus on väga hea, võiks selle tähtaeg olla lühem kui 60 päeva. Pika tähtaja tõttu jäetakse praegu mitmel juhtudel eelotsus taotlemata, sest tööjõu nappuse tõttu on maksuhaldur raskustes ka 60-päevase tähtaja järgimisega.
3. Alakapitalisatsiooni reeglite puudumine, mis võimaldab valdusettevõtete tegevust finantseerida ka seotud isikute poolt valdusühingule antud laenude abil. Näiteks Läti ja Leedu ühingute finantseerimisel võib omakapitali iga euro kohta olla maksimaalselt 4 eurot seotud isikutelt võetud laenusid, kuid Eestis vastav piirang puudub.
4. Eesti äriühingu makstavatelt dividendidelt kinnipeetava tulumaksu puudumine.

Järgnevalt on välja toodud aspektid, mis võivad aja jooksul muutuda tugevusteks või nõrkusteks (Vanasaun 2013):

1. Mitterresidentidele turutingimustel makstud intressilt kinnipeetava tulumaksu puudumine. Alates 2014. aastast turuväärtuses intressi tulumaksuga ei maksustata, mistõttu suurendab see aspekt Eesti kui valdusühingu asukoha atraktiivsust.
2. Valdusettevõtete puhul vaadatakse topeltmaksustamise vältimise lepingute võrgustiku olemasolu. Eestis riigi sõlmitud ja kehtivate maksulepingute arv on Euroopa üks madalamaid. 2015. aasta alguses oli Eestil 60 kehtivat maksulepingut (vt lisa 1).

Eesti puudustena võib nimetada järgmist (Vanasaun 2013):

1. Osaluse müügist saadud kasu maksustamine (dividendide jaotamisel) 20% määraga.
2. Emaettevõtja (näiteks valdusettevõtte) saadud dividenditulu topeltmaksustamise vältimiseks on Eestis nõutav vähemalt 10%-line osalus.
3. Puudub topeltmaksustamise vältimise leping Venemaaga.
4. Maksuhalduriga ei ole võimalik sõlmida siirdehindade alaseid eelkokkuleppeid (inglise keeles advance pricing agreements, lühend APA).
5. Muude valdusettevõtte teenitud tulude (näiteks intressitulu või juhtimistasud) jaotamise korral kõrgem maksumäär. Seda puudust kompenseerib teataval määral jaotamata kasumi maksuvabastus.

Vanasauna hinnangul hakkab Eesti positsioon Baltikumis käest libisema. Väga jõulisi ja süsteemseid samme on astumas Läti. Eesti paljukiidetud äriühingute tulumaksusüsteem jääb ilma vajalike arendusteta rahvusvahelises maksukonkurentsisis nõrgaks. Eesti eeliste nimekiri aina lüheneb ning puuduste nimekiri aina pikeneb. (Vanasaun 2013)

Soovitused Eestis parema keskkonna loomiseks (Jaakson 2014):

1. Kehtestada sotsiaalmaksulagi. See tagaks õiglasema maksukoormuse jaotuse ning vähendaks maksuplaneerimist.
2. Erisoodustamiste isikustamine. Töötajatele erisoodustuste andmisel teenib riik sotsiaalmaksu, mis ei ole isikustatud. Lisaks ebaõiglusele tekitavad isikustamata erisoodustused ulatuslikke probleeme ka piiriülestes situatsioonides, kuna nende maksustamine peaks alluma palga maksustamise reeglitele.
3. Välislähetuse päevarahad võiksid sõltuda sihtriigist. Päevaraha peaks kompenseerima kodust eemalolekuga kaasnevad kulud, mis on riigiti erinevad, see ei ole lisatulu.

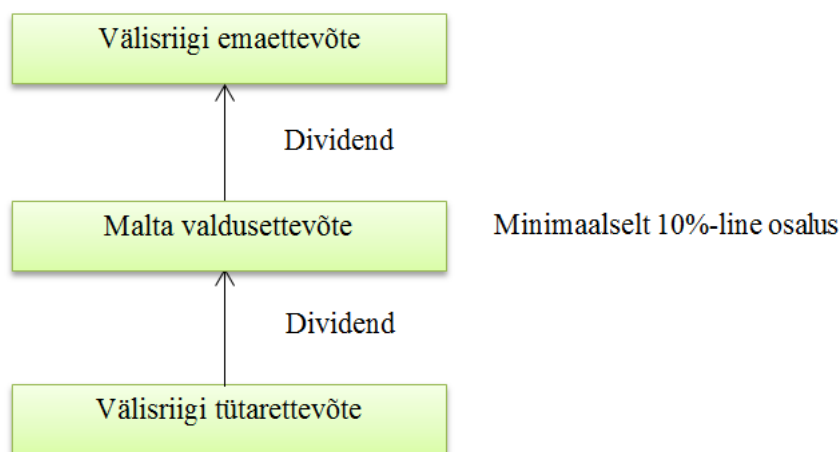
4. Eelkokkulepped siirdehindade osas. Tänapäevaks on maksuhaldur omandanud piisavalt kogemust siirdehindade kontrollimise osas, mistõttu puudub põhjus välistada siirdehindade osas eelotsuste võimalus.

Spetsialistid leiavad, et kui midagi ette ei võeta, mõjutab see investoreid Eestit valikust välja jätma.

Malta valdusettevõtte

Järgnevalt on toodud kolm struktuuri, kus on võimalik kasutada Maltal registreeritud valdusettevõtte eeliseid.

Tänu Euroopa Liidu ema- ja tütarettevõtete maksustamise direktiivile ning suurele hulgale topeltnmaksustamise vältimise lepingutele, kasutatakse Maltal registreeritud valdusettevõtet laialdaselt välisinvesteeringute osalusena (vt joonis 1). (Kinanis Consulting 2012, 7)

Joonis 1. Malta valdusettevõtte välisinvesteeringute skeemis

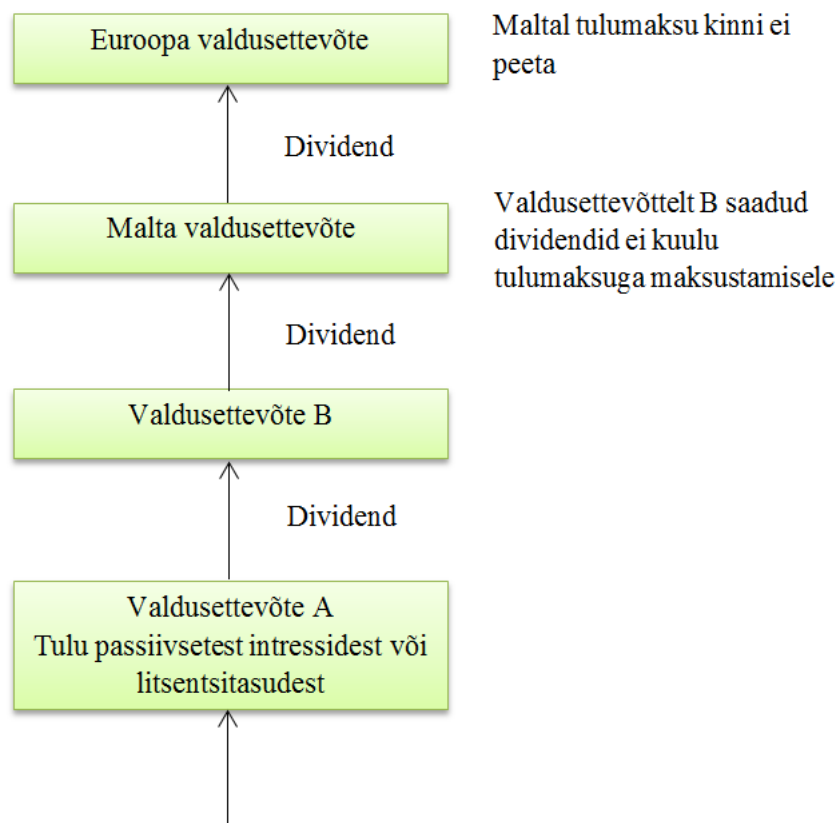
Allikas: (Kinanis Consulting 2012, 7)

Skeem toimib järgnevalt (Kinanis Consulting 2012, 7):

1. Investeering välisriigi tütarettevõttesse klassifitseerub osalust omavaks ettevõtteks.
2. Välisriigi tütarettevõttelt saadud dividendid ei kuulu maksustamisele või rakendatakse sellele madalat maksumäära vastavalt Euroopa Liidu direktiividele.
3. Dividenditulu Maltal ei maksustata (või rakendatakse 100%-list maksutagastust saadud dividendidelt tasutud tulumaksult).

4. Välisriigis asuvale emaettevõttele makstud dividendidelt ei peeta Maltal tulumaksu kinni.
5. Välisriigi emaettevõtte võib olla mistahes riigi resident.
6. Potentsiaalselt investeringu müügilt ei arvestata kapitalikasvu maksu.
7. Reaalne tulumaksumäär on 0%.

Järgnevat skeemi on võimalik kasutada rahaliste vahendite juhtimiseks Euroopa valdusettevõttesse minimaalse maksukuluga (vt joonis 2) (Kinanis Consulting 2013, 10).

Joonis 2. Malta valdusettevõtte sisenemistee Euroopa Liitu

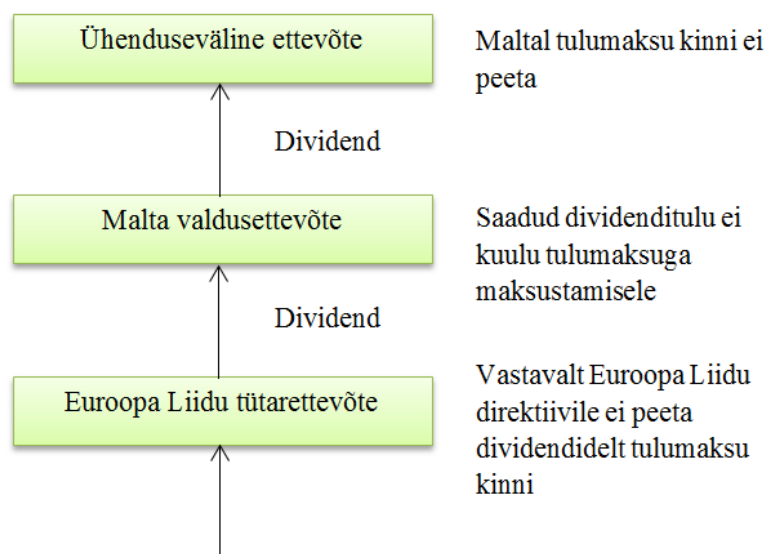
Allikas: (Kinanis Consulting 2013, 10)

Skeem toimib järgmiselt (Kinanis Consulting 2013, 10):

1. Briti Neitsisaarte valdusettevõtte (A) saab oma tulu fikseeritud hoiuste intressidelt ja seetõttu ei vasta ühelegi kuritarvitamise vastasele sättelegi.
2. Kui selle ettevõtte aktsionär oleks Malta osalust omav ettevõtte, kuuluksid A-le väljamakstud dividendid Maltal maksustamisele 35% ulatuses.

3. Kui lisada skeemi teine Briti Neitsisaarte valdusettevõtte (B) ettevõtte A ja Malta valdusettevõtte vahele, oleksid kuritarvitamise vastased sätted rahuldatud, sest osaluse omamine ei klassifitseeru passiivseks intressiks ega litsentsitasuks.
4. Saadud dividendid ettevõttest B on täielikult vabastatud maksustamisest Maltal.
5. Kui Malta valdusettevõtte jaotab dividende Euroopa valdusettevõttele, ei peeta nendelt Maltal tulumaksu kinni.

Kolmandat skeemi (vt joonis 3) saab kasutada rahaliste vahendite juhtimiseks väljaspoole Euroopa Liitu ilma liigsete maksukuludeta (Kinanis Consulting 2013, 11).

Joonis 3. Malta valdusettevõtte väljumistee Euroopa Liidust

Allikas: (Kinanis Consulting 2013, 11)

Skeem toimib järgmiselt (Kinanis Consulting 2013, 11):

1. Investeering Euroopa Liidu tütar­ettevõttesse kvalifitseerub osalust omava ettevõtte alla.
2. Tulumaksu ei peeta kinni Euroopa Liidu tütar­ettevõttelt Malta valdusettevõttele väljamakstavatelt dividendidelt, sest Euroopa Liidu ema- ja tütar­ettevõtte vahelise maksustamise direktiivi tingimused on täidetud.
3. Malta valdusettevõtte dividenditulu tütar­ettevõttelt ei kuulu Maltal maksustamisele.

4. Tulumaksu ei peeta kinni Malta valdusettevõttelt Euroopa Liitu mittekuuluvale ettevõttele makstud dividendidelt.
5. Reaalne tulumaksumäär on Maltal 0%.

Mitmed suured rahvusvahelised ettevõtted on kasutanud Malta seadusandluse eeliseid ja kasutanud sealseid valdusettevõtteid rahvusvaheliste investeringute maksuplaneerimisel. (Cutajar 12.02.2015)

2.1.2. Kaubandusettevõtete olemus ja kasutamine Eestis ning Maltal

Kaubandus on majanduslik ressurss, mida iseloomustavad eelkõige erinevad kaubandusettevõtted, kaubanduspiirkonnad, kaubeldavad varad ja töötajate arv. Kaubandusettevõtte (inglise keeles trading company) on (Siimon 2009, 56):

1. Iseseisev institutsioon, kelle põhitegevus on kaupade müük, kuid kes täidab ka teisi ettevõttele omaseid funktsioone (sisseost, ladustamine, finantseerimine, arvestus).
2. Majandusüksus, kus toimub tulemitegurite kombinatsioon, et pakkuda kaupade ja teenuste kombinatsiooni oma ostjatele.
3. Majandusüksus, kes tegutseb kaupade ostu- ja müügiturgudel, raha- ja kapitaliturul ning tööjõuturul.
4. Ettevõtte, kus ringleb kolm voogu: raha, kaup ja info.

Eesti kaubandusettevõtte

Eesti on heaks asukohaks kaubandusettevõttele, sest teenitud kasumit ei maksustata kuni dividendide jaotamiseni. Eesti kaubandusettevõtte teenib müügitulu ning konverteerib selle dividendideks maksumääraga 20/80 netosummast. Seejärel suunatakse dividendid edasi aktsionäridele ilma täiendava tulumaksuta (kuna jaotatud dividendidelt on ettevõtte tasunud tulumaksu, siis seda aktsionäride tasandil enam ei maksustata). (Loor 2012, 6)

Laenuvõtmine on Eestis lihtne, kuna Eesti asub eurotsoonis ning puuduvad alakapitaliseerimise reeglid. Laenuvõtmine on maksuvaba, kuni see ühtib äriloogikaga. Erandiks on laenu andmine isikule, kes asub madala maksumääraga territooriumil, sest seda peetakse ettevõtlusega mitteseotud kuluks ning maksustatakse tulumaksuga. 20%-line ettevõtte tulumaksumäär dividendide jaotamiselt võib väheneda mõnes teises riigis

intressitulult kinnipeetud tulumaksusumma võrra. Sellist võimalust saab kasutada laenu ja investeeeringlepingute puhul, kui laenuandja kasum koosneb peamiselt intressitulust. (Loor 2012, 6)

Intressitulu on maksustamise seisukohast neutraalne, olenemata allikariigist või intressimäärast, kuigi siin tuleb siiski arvestada siirdehindade reeglistikku. Eesti ettevõtte võib toimida vahepeatusena, kui intressi maksja jurisdiktsioon nõuab tulumaksu kinnipidamist madala maksumääraga riigis registreeritud ettevõttele tehtud väljamakselt. (Ibid.)

Turuväärtusele vastavad intressid ei kuulu Eestis maksustamisele. Intressi maksmine mitteresidendist saajale kuulub Eestis kinnipeetava tulumaksuga maksustamisele siis, kui lepingust tulenev intressimäär on turu intressimäärast oluliselt madalam. Intressimäär peab vastama turuväärtusele kas lepingu sõlmimise ajal või realselt toimuva makse ajal. Seega, kui intressimäär vastab turu intressimäärale, ei peeta tulumaksu kinni intresside väljamaksetelt teistele liikmesriikidele, madala maksumääraga territooriumitele, riikidele, kellega on sõlmitud maksulepingud ning ühtlasi ka riikidele, kellega maksulepinguid sõlmitud ei ole. Kui kokku lepitud intressimäär on turu intressimäärast suurem, tekib tulumaksu kinnipidamise kohustus. Maksumäärad on tihti piiratud riikidevaheliste topeltnmaksustamise vältimise lepingutega. (Ibid.)

Liikmesriikidesse või Šveitsi makstud litsentsitasudelt ei peeta tulumaksu kinni siis, kui on täidetud vähemalt 25%-line osaluse omamise nõue (Ibid.).

Rahastamisega seotud teenused on üldjuhul käibemaksust vabastatud. Eesti käibemaksuseaduse kohaselt võib rahastamisega seotud teenuseid maksustada eeldusel, et maksuhaldurit on sellest eelnevalt teavitatud. Sellisel juhul on võimalik käibemaksu lisada intressidele ja teatud kuludele, mis on seotud läbirääkimistega ja rahastamisdokumentide koostamisega (see suurendab tagastamisele kuuluvat käibemaksu). Valikuline maksustamine ei ole võimalik Euroopa Liidu liikmesriikidele osutatavatel rahastamisteenustel. (Ibid.)

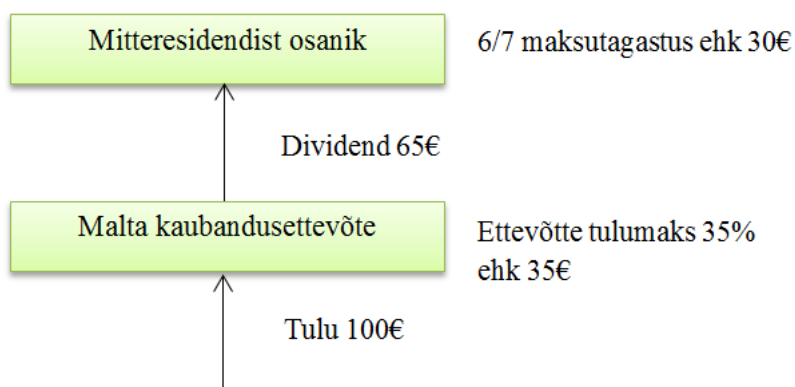
Eesti siirdehindade regulatsioon järgib eelkõige OECD suuniseid. Maksuamet võib seotud osapooltega tehtud tehingute korral nõuda dokumenteeritud siirdehindade määramise metoodikat. (Ibid.)

Malta kaubandusettevõte

Maltal registreeritud kaubandusettevõtte eeliseks on tõhusaim maksustamine võrreldes teiste Euroopa jurisdiktsioonidega. Eriti just Euroopa Liidu siseste kolmnurktingute korral, aga ka ülemaailmsel ekspordil ja impordil. (Kinanis Consulting 2012, 4)

Kauplemis skeem toimib järgnevalt (vt joonis 4) (Kinanis Consulting 2012, 4):

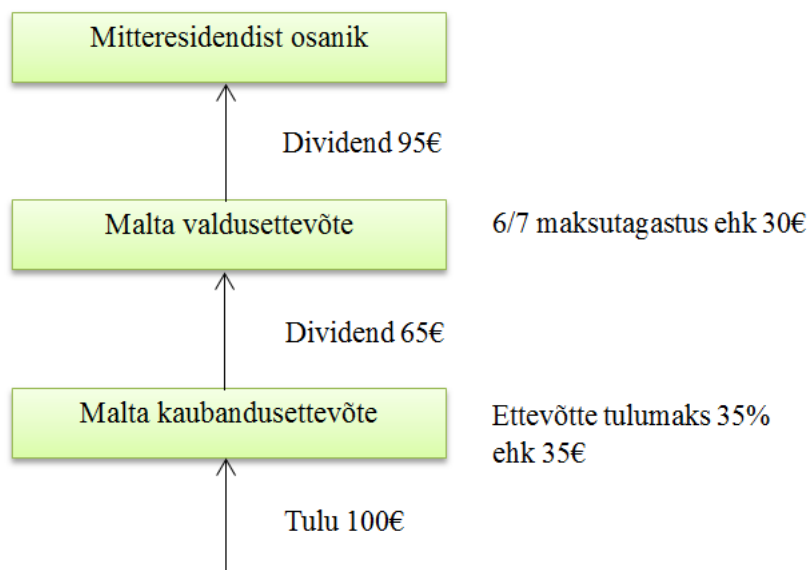
1. Maltal registreeritud kaubandusettevõtte teenib tulu kaubandustegevusest.
2. Puhaskasumile rakendub 35%-line tulumaksumäär.
3. Pärast dividendide jaotamist on mitteresidendist osanikul võimalik taotleda maksutagastust 6/7 ulatuses makstud tulumaksult.
4. Mitteresidendist osanikule väljamakstud dividendidelt tulumaksu kinni ei peeta.
5. Reaalne tulumaksumäär on 5%.
6. Käibemaksukohustuslaseks registreerimine võib olla nõutav.

Joonis 4. Peamine Malta kaubandusettevõtete kauplemis skeem

Allikas: (Kinanis Consulting 2012, 4)

Sageli kasutatakse kahetasandilist kauplemise struktuuri, mis ühendab omavahel Maltal registreeritud kaubandus- ja valdusettevõtet (vt joonis 5). Nimetatud struktuuri kasutatakse maksuriskide vähendamiseks aktsionäride tasandil (maksutagastuse summalt) ning samas ka välisosaniku identiteedi kaitseks, sest välisosanik ei ole kohustatud ennast Malta maksuametis registreerima. (Kinanis Consulting 2012, 5)

Joonis 5. Kahetasandiline Malta kaubandusettevõtete kauplemise skeem

Allikas: (Kinanis Consulting 2012, 5)

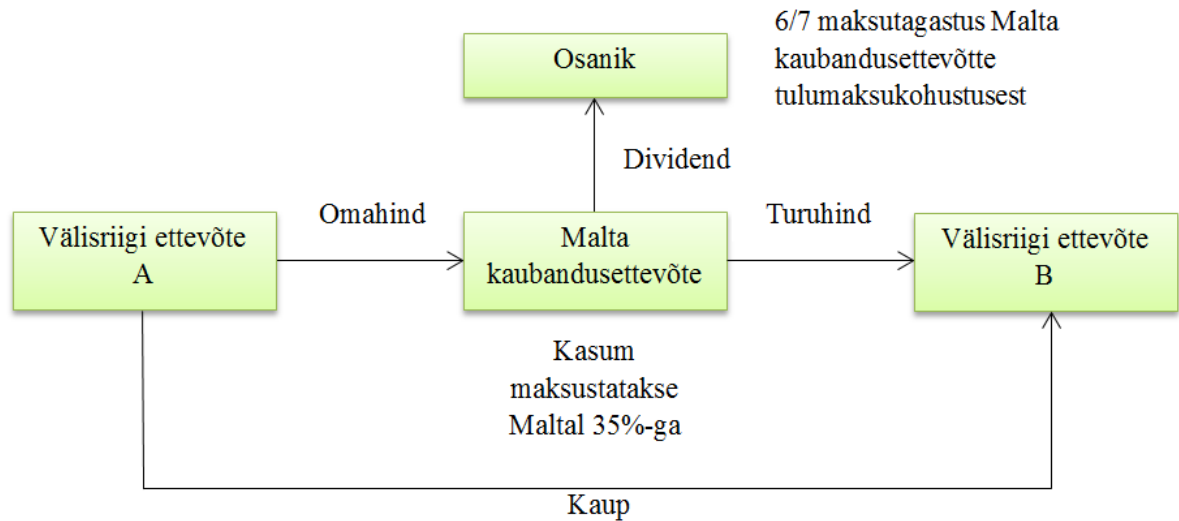
Kahetasandiline kauplemise skeem toimib järgnevalt (Kinanis Consulting 2012, 5):

1. Maltal registreeritud kaubandusettevõte teenib tulu kaubandustegevusest.
2. Puhaskasumile rakendub 35%-line tulumaksumäär.
3. Pärast dividendide jaotamist Maltal registreeritud valdusettevõttele võib valdusettevõte taotleda kaubandusettevõtte tasutud tulumaksusummalt maksutagastust 6/7 ulatuses.
4. Dividenditulu ja maksutagastus ei kuulu valdusettevõttes maksustamisele.
5. Valdusettevõte võib jaotada kogu maksutagastuse ja saadud dividendid mitteresidendist osanikule.
6. Mitteresidendist osanikule väljamakstud dividendidelt tulumaksu kinni ei peeta.

Malta kaubandusettevõte kolmnurktingus (vt joonis 6) (Kinanis Consulting 2013, 7)

1. Malta kaubandusettevõte ostab omahinnaga kaupa välisriigi ettevõttelt A (siinkohal on oluline ära märkida, et Eestis on kehtestatud siirdehindade regulatsioon, mis võimaldab siirdehinna ja turuväärtuse vahelise hinnaerinevuse tulumaksumääraga 20/80 maksustada).
2. Malta kaubandusettevõte müüb kauba turuhinnaga välisriigi ettevõttele B, jättes kasumi Maltal maksustamisele reaalse tulumaksumääraga 5%, kuna vastavalt

maksutagastuse süsteemile on võimalik 6/7 makstud tulumaksusummast tagasi taotleda (dividendide jaotamise korral).

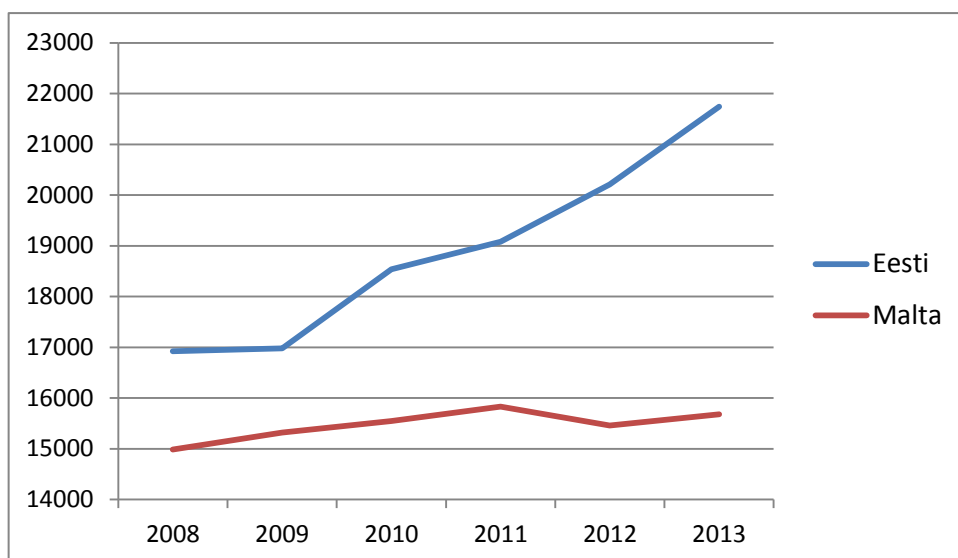

Joonis 6. Malta kaubandusettevõtte kolmnurktingus

Allikas: (Kinanis Consulting 2013, 7)

Kauplemisstrateemi valik sõltub eelkõige ettevõtja eesmärkidest ja vajadustest.

Kui valdusettevõtete registreerimise arvu oli raske leida, siis kaubandusettevõtete seotud statistika on kättesaadav (vt joonis 7).

Joonis 7. Eestis ja Maltal tegutsenud kaubandusettevõtete arv perioodil 2008 – 2013

Allikas: (Eesti Statistika andmebaas, Malta National Statistics Office)

Nii EMTAKi kui ka NACE tegevusalade registris vastavad kaubandusettevõtete tegevusele koodid G45 (mootorsõidukite hulgi- ja jaemüük), G46 (hulgikaubandus) ja G47 (jaemüük) (Registrite ja Infosüsteemide Keskus, Malta National Statistics Office 14.05.2015).

Kuigi maksustamise seisukohast on kasulikum registreerida ettevõtte Maltal (detailemat käsitlust maksustamise osas leiab peatükist 3), on Eestis registreeritud kaubandusettevõtete arv suurem ning on viimaste aastate jooksul hüppeliselt kasvanud. Kõigi eelduste kohaselt on see mõjutatud muudest kaubandusettevõtete olulistest faktoritest lisaks maksustamisele, näiteks Eesti geograafiline asukoht (Eesti on Põhja-Euroopa kaubanduse strateegiliseks keskpunktiks), ettevõtte loomise lihtsus (ettevõtet saab luua interneti kaudu poole tunniga), e-kaubanduse suurenemine jne.

2.2. Euroopa Komisjoni ettekirjutused Eesti ja Malta maksusüsteemile

2.2.1. Väljavõtteid Eesti maksupoliitikast perioodil 2012 - 2015

Üks Eesti maksupoliitilisi eesmärke on olnud maksude osalise ümberorienteerimise abil nihutada maksukoormus tulu maksustamiselt tarbimise, loodusvarade kasutamise ja keskkonna saastamise maksustamisele. Samas hoitakse süsteem stabiilse, lihtsa ja läbipaistvana, võimalikult väheste erandite ja erisustega. 2014. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt on valitsuse eesmärk hoida maksukoormus viimase majanduskriisi eelsel tasemel (ca 32% SKPst), vähendades tööjõuga seotud makse. (Rahandusministeerium 29.04.2014, 32)

2012. aasta maksukoormus oli 32,5% SKPst (Rahandusministeerium 29.04.2014, 32). Mainitud aastat iseloomustas käibemaksu laekumise kasv, samuti suurenesid tööjõumaksud tänu tööturu positiivsetele arengutele. Samas oli maksukoormust vähendava mõjuga kohustusliku kogumispensioni maksete taastamine täies ulatuses. (Ibid.)

2013. aasta maksukoormuseks kujunes Rahandusministeeriumi hinnangul 32,9% SKP-st (Rahandusministeerium 25.04.2013, 29) ning 2014. aasta maksukoormuseks 32,4% SKP-st (Rahandusministeerium 29.04.2014, 32). Maksukoormust vähendava mõjuga oli muuhulgas töötuskindlustusmakse langetamine (vt tabel 1). (Ibid.)

Aastal 2015 on maksukoormust vähendava mõjuga tulumaksumäära alandamine 21%-lt 20%-ni, töandja töötuskindlustusmakse määra alandamine 1%-lt 0,8%-ni, kindlustatu töötuskindlustusmakse määra alandamine 2%-lt 1,6%-ni, maksuvaba tulu tõstmine 144-lt eurolt

154 euronit kalendrikuus. Tehniliselt on selleks ka kohustusliku kogumispensioni suuremad riigipoolsed sissemaksed omapoolsete maksetega jätkanuile.

Tabel 1. Eesti peamised kaubandus- ja valdusettevõtteid puudutavad maksupoliitilised muudatused perioodil 2012 - 2015

Maksumuudatused	Jõustumine
Tasemekeoolituskulude mittekäsitlemine erisoodustusena	01.01.2012
Tööandja töötuskindlustusmakse määra alandamine 1,4%-lt 1%-ni	01.01.2013
Kindlustatu töötuskindlustusmakse määra alandamine 2,8%-lt 2%-ni	01.01.2013
Ettevõtete sõiduautode käibemaksumuudatused	01.01.2015
KMD INF	01.01.2015
Tulumaksumäära alandamine 21%-lt 20%-ni	01.01.2015
Maksuvaba tulu tõstmine 144€-lt 154€-ni kuus	01.01.2015
Tööandja töötuskindlustusmakse määra alandamine 1%-lt 0,8%-ni	01.01.2015
Kindlustatu töötuskindlustusmakse määra alandamine 2%-lt 1,6%-ni	01.01.2015

Allikas: (Rahandusministeerium 04.2012, 28; Rahandusministeerium 29.04.2014, 34)

Valitsus kiitis heaks kaks maksumuudatust käibemaksustamises, mis on suunatud maksusüsteemi õiglasemaks muutmisele. Ettevõtete sõiduautode käibemaksu mahaarvamise piiramisega maksustatakse tegelikult eratarbimist, mida tehakse läbi ettevõtte. Meetmega piiratakse ettevõtte sõiduautode ja seotud kulude käibemaksu mahaarvamist poole ulatuses, kui sõiduauto pole täielikult kasutuses ettevõtluse tarbeks. (Rahandusministeerium 29.04.2014, 32)

Käibemaksudeklaratsiooni lisaga kogutakse ettevõtetevaheliste tehingute kohta täiendavat informatsiooni, mis peaks viima käibemaksupettuste vähenemiseni. Nimetatud kahe meetme kombineeritud mõju käibemaksu laekumisele järgneval neljal aastal on ligikaudu 70–80 miljonit eurot aastas. (Rahandusministeerium 29.04.2014, 32)

2.2.2. Väljavõtteid Malta maksupoliitikast perioodil 2012 - 2015

Euroopa Komisjon soovitas 2012. aastal Maltal kasutusele võtta meetmed, mis suurendaksid maksude laekumist ning aitaksid võidelda maksudest kõrvalehoidumisega. Malta valitsus on mõningaid meetmeid juba tutvustanud, kuid nendest saadav reaalne tulu on veel laekumata. Seoses rahvusvahelise maksukohustuse täitmise ja maksudest kõrvalehoidumise analüüsiga, andis OECD positiivse hinnangu Malta infovahetust

reguleerivale õiguslikule ja regulatiivsele süsteemile ning soovitas jätkata infovahetuse arendamist kõikide seotud osapoolte vahel. Malta kirjutas alla Euroopa Nõukogu ja OECD vahelisele vastastikuse abistamise lepingule 2012. aasta oktoobris ning sõlmis mitmeid lepinguid rahvusvaheliste maksuinstiitutsioonidega hõlbustamaks infovahetust. 2013. aasta riiklik reformikava nägi ette sektoranalüüsi ja uute auditeerimisvahendite parendamist tuvastamaks parendamist vajavaid valdkondi. Eluasemete üürisektorit peetakse üheks peamiseks maksudest kõrvalehoidumise allikaks, mistõttu on maksulaekumist suurendavad meetmed selles sektoris väljatöötamisel. 2013. aastal suurendati personali efektiivsust maksuinstiitutsioonides ning ühendati omavahel kaks instiitutsiooni: Maksuamet (inglise keeles Inland Revenue Department) ja Käibemaksu osakond (inglise keeles VAT Department). Ühinemisprotsess lõpetati edukalt 2014. aasta lõpus. (European Commission 29.05.2013, 16-17)

Maksusoodustused laenu võtvatele ettevõtetele on endiselt väga kõrged. 2012. aastal paistis Malta teiste Euroopa Liidu riikide seast silma ettevõtete suure laenukoormusega, kuna Malta tulumaksusüsteem pakub maksusoodustusi intressivõlale. Suur laenuvõlg tekitab ettevõtetele liiga suure finantsvõimenduse ning viib ebaefektiivse kapitali jaotumiseni. Seni ei ole täheldatud ühtegi korrigeerivat poliitilist meetet selles valdkonnas. (European Commission 29.05.2013, 16-17)

Maksulaekumiste suurendamiseks on üle vaadatud nii intresside kui ka trahvide määramise regulatsioonid. Maksurevisjonide efektiivsemaks muutmiseks on mitmeid meetmeid kasutusele võetud: riskianalüüside ulatust ja pettustega seotud karistusi on suurendatud, erinevate riikide maksuhaldurite koostööd on tõhustatud, maksuvaliniku vastutusala on suurendatud, aktsiate võõrandamise regulatsioon on üle vaadatud ning õigusraamistikku on tugevdatud. Kuigi nimetatud meetmed on kasutusele võetud, on nende mõjuaeg olnud seni liiga lühike hindamiseks saadavat kasu. (European Commission 02.06.2014, 12-13)

Madal reaalse tulumaksu määr, soodne intellektuaalse omandi maksustamise kord ja piiratud kuritarvitamise vastased eeskirjad muudavad Malta investoritele atraktiivseks. Samas suurenev surve arendada rahvusvahelisi standardeid ettevõtete maksustamiseks, võib mõjutada riigi maksusüsteemi ning sellega seotud tulevasi maksutuluseid. See on eriti oluline Malta seisukohast, kuna viimase kümne aasta jooksul on tulumaksu laekumine oluliselt kasvanud. Potentsiaalset tulude vähenemist saab kompenseerida tulude suurenemisega teistest

allikatest (näiteks mõningate maksude tõstmine või uute maksude kehtestamine). (European Commission 02.06.2014, 12-13)

Järgnevalt on toodud mõned näited käibemaksu ja tulumaksu rakendamisest perioodil 2011 – 2015.

Alates 1. jaanuarist 2012 ei olnud juriidilistel isikutel käibemaksukohustuslasena registreerimise või jätkamise kohustust, kui nende majandustegevusest tulenev käive ei ületanud aastas 7 000 eurot. Maksudest kõrvalehoidmise vähendamiseks muudetakse seda meedet alates 1. jaanuarist 2016, mille kohaselt on igal majandusega tegeleval juriidilisel isikul kohustus ennast käibemaksukohustuslaseks registreerida sõltumata käibest. (Deloitte 18.11.2014, 8)

Maltal esitatakse siiani erinevaid deklaratsioone ja aruandeid enamasti paberkujul, kuigi valitsus on otsustanud seda tasapisi muuta. Alates 2011. aastast saab käibemaksukohustuslane, kes esitab käibedeklaratsioone ja käibemaksu ülekandeid elektroonselt, 7-päevase tähtaja pikenduse nii deklaratsiooni esitamise kui ka ülekande tegemise osas (Deloitte 25.10.2010, 2).

Kui käibemaksukohustuslane tasus maksuvõla pärast tähtaja saabumist, arvestati laekunud tasust esmalt maha kogunenud intressid ja trahvid ning alles seejärel käibemaksu võlg alates varasematest saldodest. Selline lahendus motiveeris maksumaksjat kiiremini võlga tasuma, kuna intressikulu maksuvõla saldolt suurenes pidevalt. Alates 1. jaanuarist 2014 tehti selles osas muudatus. Kui käibedeklaratsioon on esitatud õigeaegselt ja tekkinud maksuvõlg tähtjaks tasutud, loetakse käesolev maksuvõlg tasutuks, kuid varasemad maksuvõlad ja intressi ning trahvivõlad jäävad nõudena alles. Sellise muudatuse põhjuseks on asjaolu, et varasemaid maksuvõlgasid ei loeta makstuks, sest maksumaksja võib need vaidlustada. Lisaks eemaldati käibemaksuseadusest säte, mille kohaselt ei loeta käibedeklaratsiooni esitatuks, kui deklareeritud maksmisele kuuluv käibemaks ei vasta tegelikult makstud summale. Intressimäär üle tähtaja läinud maksetelt on 9% aastas, kuid seda vähendatakse peagi. (Deloitte 11.2013, 5)

Kehtivad maksuseadused võimaldavad äritegevusest tekkinud kahjumit määramata ajaks üle kanda järgnevasse perioodi. Nimetatud kahjumi võib järgmise aasta maksustatavast tulust maha arvata. 2011. aastal lisandus nimetatud võimalusele veel asjaolu, et kogunenud kahjumeid võib üle kanda ka samasse kontserni kuuluvatele Malta ettevõtetele. (Deloitte 25.10.2010, 2)

Alates 2012. aastast on autoriõigustest ja intellektuaalomandist saadav tulu Malta maksuvaba. Nimetatud maksuvabastuse kehtestamisega loodeti suurendada Malta maksujurisdiktsiooni konkurentsivõimet piiriülestes tehingutes. (Deloitte 03.2011, 2)

Alates 2013. aastast on maksuinstiitutsioonidel volitus lubada maksuvabastust kontserni ümberkorraldamisel (ühinemistel ja jagunemistel), kui on võimalik tõendada, et need ümberkorraldused on tehtud puhtalt ärielistel kaalutlustel, mitte maksuplaneerimise eesmärgil (Deloitte 05.2012, 2).

Kooskõlas kehtiva seadusandlusega karistab kohus teistkordset tulumaksuseaduse rikkujat lisaks muudele karistustele kolmepäevase vangistusega, kui teine rikkumine on tehtud viie aasta jooksul pärast kohtupoolse hoiatuse tegemist esimesele kuriteole. Uue maksuseaduse muudatuse kohaselt on kohtul edaspidi õigus otsustada, kas määrata rikkujale vanglakaristus või trahv 2 000 euro ulatuses. (Deloitte 11.2013, 5)

2014. aastal kehtinud maksusüsteemist lähtuvalt kohaldati Malta asuva kinnisvara võõrandamisel 12%-list tulumaksumäära, mida arvestati lõplikust vara üleandmise väärtusest (kord hakkas kehtima 2006. aastal). Teatud juhtudel rakendati ka 35%-list määra (füüsiliste isikute puhul progresseeruv tulumaksumäär), mis sõltus vara võõrandamisest saadavast kasumist. Valitsus otsustas, et bürokraatia vähendamiseks, järjepidevuse tagamiseks ja maksutulude laekumise suurendamiseks tuli olemasolevat süsteemi muuta alates 1. jaanuarist 2015. Eesmärk oli kehtestada 8%-line kinnipeetav tulumaksumäär vara üleandmise väärtusest, võttes arvesse järgmisi erandeid:

1. Enne 2004. aastat omandatud kinnisvara võõrandamisel kohaldatakse kinnipeetava tulumaksumäärana 10%.
2. Kinnisvara võõrandamisel, kus müüja on füüsiline isik ning omandanud müüdava vara viimase viie aasta jooksul, rakendatakse 5%-list kinnipeetava tulumaksumäära.

Vara võõrandamine pärast 1. jaanuarit 2015 maksustatakse vana süsteemi järgi, kui registreeritud kokkulepe vara võõrandamiseks oli tehtud hiljemalt 17. novembril 2014. Osa 2014 kehtinud maksuvabastustest jäid kehtima ka nüüd. Maksuvabastus kehtib kinnisvara võõrandamisele, mis on seotud püsiva tegevuskoha ümberpaigutamisega, kontsernisisesega vara üleandmisega ja lahutuse tulemusena vara ümberpaigutamisest. (Deloitte 18.11.2014, 5-6)

3. ETTEVÕTETELE KOHALDUVAD MAKSUMÄÄRAD EESTIS JA MALTAL

Magistritöö kolmanda osa eesmärk on võrrelda omavahel Eesti ja Malta ettevõtetele seaduse alusel kohalduvaid maksumäärasid. Detailsemalt leiavad käsitlemist tulumaks, käibemaks ja tööjõumaksud kui enam valdus- ja kaubandusettevõtteid mõjutavad maksud. Kasutatud on nii Eestis kui ka Maltal kehtivaid õigusakte, aga ka erinevate rahvusvaheliste auditi-, maksu- ja tehingutenõustamist ning ärikonsultatsiooniteenuseid pakkuvate ettevõtete (BDO, PricewaterhouseCoopers, Kinanis Consulting, Ernst & Young, Deloitte) koostatud maksuteemalisi ülevaateid.

3.1. Ettevõtte tulumaks

3.1.1. Ettevõtte tulumaks Eestis

Ettevõtte jaotamata puhaskasum ei kuulu Eestis maksustamisele. Selline vabastus kehtib nii aktiivse kui ka passiivse tulu (dividend, intress, litsentsitasu) korral ning samamoodi ka vara võõrandamisest saadud tulu korral (aktsiad, võlakirjad, kinnisvara). Selline maksustamiskord kehtib Eestis registreeritud ettevõtetele (residentidele) ja püsivatele tegevuskohtadele. Ettevõtte tulumaksuga maksustatakse kasumi jaotamine dividendidena, aktsiate tagasiostmine, kapitali vähendamine, likvideerimisjaotused või kasumieraldised (siirdehindadega seotud muudatused, kulud ja maksed, millel ei ole majanduslikku eesmärki), erisoodustused, kingitused, annetused ja vastuvõtukulud. Mitteresidendid ning Eestis püsivat tegevuskohta mitteomavad juriidilised isikud maksavad tulumaksu 20% ulatuses Eestist saadud tulult. (PricewaterhouseCoopers 2014, 49)

Topeltmaksustamise vältimiseks on Eesti, Malta ja väga paljud teised riigid sõlminud tulu- ja kapitalimaksuga topeltmaksustamise vältimise ja maksudest hoidumise tõkestamise lepingud, kus reguleeritakse muuhulgas äriühingute maksuresidentsus ning püsiva

tegevuskoha maksustamine. Topeltnmaksustamise vältimise lepingud soodustavad investeringuid, tagavad isikute võrdse kohtlemise ning kõrvaldavad topeltnmaksustamise, mis võib tekkida kahe riigi seaduste koosmõju tulemusena. Selle saavutamiseks piirab leping riigi maksustamisõigust, mis tähendab, et lepinguosaline riik loobub osast maksutulust teise lepinguosalise riigi kasuks ja vastupidi. Nii Rahandusministeeriumi kui ka Maksu- ja Tolliameti leheküljelt võib leida riikide nimekirja, kellega Eesti on sõlminud topeltnmaksustamise vältimise lepingud (vt lisa 1). (Rahandusministeerium 20.04.2015)

Eestis registreeritud ettevõtte jaotatud dividendid ei kuulu tulumaksuga maksustamisele (osaluse omamisest tulenev maksuvabastus), kui need on välja makstud (PricewaterhouseCoopers 2014, 50; Tulumaksuseadus, § 50):

1. dividenditulust, mis on saadud Euroopa Majanduspiirkonna (Euroopa Liidu liikmesriigid, Island, Liechtenstein ja Norra) ja Šveitsi residentsusega ettevõtetest (välja arvatud madala maksumääraga territooriumil asuv ettevõtte), milles Eesti ettevõttel on vähemalt 10%-line osalus (olenemata sellest, kas need on maksustatud residentriigis tulumaksuga);
2. Euroopa Majanduspiirkonnas või Šveitsis asuva püsiva tegevuskoha kaudu teenitud kasumist;
3. dividenditulust, mis on saadud kõigist teistest punktis 1 nimetatata välisriigi ettevõtetest (välja arvatud madala maksumääraga territooriumil asuv ettevõtte), kus Eesti ettevõttel on vähemalt 10%-line osalus, tingimusel, et need on maksustatud residentriigis tulumaksuga või nendelt on tulumaks kinni peetud;
4. teistes punktis 1 nimetatata välisriikides registreeritud püsiva tegevuskoha kaudu teenitud kasumist, mis on selles riigis maksustatud;
5. likvideerimismenetluse, aktsiate tagasiostmise või kapitali vähendamise teel saadud tulust, mida maksustab tulu jagaja.

Jaotatud kasumile kehtib reeglina 20%-line ettevõtte tulumaksumäär (20/80 netosummast). Kui ettevõtte kasum on näiteks 100 eurot, siis saab dividendidena välja maksta 80 eurot, sest 20 eurot kulub ettevõtte tulumaksu tasumiseks.

Eestis tegutsev tööandja (kaasa arvatud välisriigi ettevõtte, kellel on Eestis püsiv tegevuskoht) maksab tulumaksu töötajale (ka juhatuse liikmele) tehtud erisoodustuselt. Erisoodustuste tulumaksu reguleerib tulumaksuseaduse § 48. Erisoodustuse all mõistetakse tööandjapoolse hüve andmist töötajale, mida on võimalik rahalisse väärtusse ümber hinnata.

Erisoodustus on maksustatav nii 20/80 tulumaksumääraga kui ka 33%-lise sotsiaalmaksumääraga. Kui ettevõtja annab töötajale rahaliselt hinnatava hüve 100 euro ulatuses, siis peab ettevõtja tasuma selle eest 25 eurot ($20/80 \times 100$) tulumaksu ning 41,25 eurot ($125 \times 0,33$) sotsiaalmaksu. Erisoodustustelt makstakse makse kokku 66,25 eurot. Residentist juriidiline isik maksab tulumaksu 20/80 tehtud kingitustelt ja annetustelt.

Tulumaksuga ei maksustata väljamakseid seoses külaliste või koostööpartnerite toitlustamise, majutamise, transpordi või meelelahutusega kuni 32 euro ulatuses kalendrikuus. Lisaks sellele võib viimati nimetatud juriidiline isik, kes teeb isikustatud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid, teha kalendrikuus tulumaksuvabalt seoses külaliste või koostööpartnerite toitlustamise, majutamise, transpordi või meelelahutusega väljamakseid üldsummas kuni 2% ulatuses samal kalendrikuul tehtud isikustatud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamaksete summast. (Tulumaksuseadus, § 49 lg 4)

Ettevõtlusega mitteseotud kulud maksustatakse tulumaksumääraga 20/80. Sellistel kuludel ei ole majanduslikku eesmärki ning seetõttu klassifitseeritakse need kasumieraldisteks. Sellisteks kuludeks võivad olla näiteks maksuvõlalt arvestatud viivised, seaduse alusel kehtestatud trahvid, altkäemaks, majandustegevusega mitteseotud teenuste ostmise, kohustuste tasumine või vara omandamine. (PricewaterhouseCoopers 2014, 52)

Maksuvabal ja madala maksumääraga territooriumil tegutsevale juriidilisele isikule tehtud väljamaksed tuleb tulumaksuseaduse kohaselt maksustada tulumaksuga. Tulumaksuseaduse § 10 lg 2 kohaselt ei käsitata madala maksumääraga territooriumil asuvana sellist juriidilist isikut, kelle majandusaasta tulust üle 50% moodustab tulu tegelikust majandustegevusest või kelle asukohariik või -territoorium annab Eesti maksuhaldurile teavet Eesti residentide kontrolli all oleva isiku tulude kohta. Tegelik majandustegevusega tegelevaks loetakse juriidilised isikud, kelle tehingud pole näilikud. Näiliku tehingu tunnuseks on vigane õiguslik vorm ning kavatsus maksudest kõrvale hoiduda, majandusliku eesmärgi puudumine, tehingute kunstlikkus. Tegelik majandustegevus võib olla nii aktiivne kui passiivne. Maksu- ja Tolliamet on kohustus tõendada, et tehingud on tehtud heauskselt ärielistel eesmärkidel. (Maksu- ja Tolliamet 19.04.2015)

Madala maksumääraga territooriumil asuva Eesti residentide kontrolli all oleva juriidilise isiku tulu maksustatakse tulumaksuseaduse § 22 alusel. Kui juriidiline isik asub madala maksumääraga piirkonnas, maksustatakse tulumaksuga kõik tema Eesti residentile teenuse osutamisest saadud tulud, sõltumata sellest, kus toimub teenuse osutamine või

kasutamine (§ 29 lg 3, § 41 p 11). Residendist äriühing maksab tulumaksu 20/80 ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt madala maksumääraga territooriumile tulumaksuseaduse § 52 alusel. Ettevõtlusega mitteseotud väljamakse on (Tulumaksuseadus, § 52 lg 2):

- ettevõtlusega mitteseotud vara soetamine;
- madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku emiteeritud väärtpaberite soetamine;
- osaluse omandamine madala maksumääraga territooriumil asuvas juriidilises isikus;
- viivise või leppetrahvi tasumine, kohtu- või vahekohtuväliselt kahju hüvitamine madala maksumääraga territooriumil asuvale juriidilisele isikule;
- laenu andmine või ettemakse sooritamine madala maksumääraga territooriumil asuvale juriidilisele isikule või muul viisil nõudeõiguse omandamine madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku vastu.

Maksu- ja Tolliameti kodulehel on toodud maksuvabade ja madala maksumääraga territooriumide nimekiri (vt lisa 3) (Maksu- ja Tolliamet 18.05.2015). Nimekirja eesmärk on juhtida tähelepanu sellele, et nendes riikides ja piirkondades asuvate juriidiliste isikute korral peab maksumaksja suutma tõendada, et ei ole tegemist isikuga, kes asuks madala maksumääraga territooriumil tulumaksuseaduse § 10 alusel (Maksu- ja Tolliamet 19.04.2015). Lisaks on välja antud määrus „Nimekiri territooriumidest, mida ei loeta madala maksumääraga territooriumideks“ (vt lisa 4).

Tulumaksu arvestusperioodiks on kalendrikuu. Tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni makse ja töötuskindlustusmakse deklaratsioon (vorm TSD koos lisadega) tuleb esitada Maksu- ja Tolliametile ning maksud tuleb tasuda arvestuskuule järgneva kuu 10. kuupäevaks. (PricewaterhouseCoopers 2014, 46).

3.1.2. Ettevõtte tulumaks Maltal

Malta seaduste alusel asutatud ettevõtteid peetakse automaatselt Malta maksuresidentideks ning nende tulu maksustatakse Maltal. Mitteresidentidest ettevõtted maksustatakse Maltal ettevõtte tulumaksuga ainult siis, kui need tegelevad kaubandusega Malta filiaali või püsiva tegevuskoha kaudu. Ettevõtete teenitud tulu kuulub maksustamisele 35%-lise tulumaksumääraga. (BDO 2015, 16)

Dividendide maksustamine pärast ettevõtte tasandil kasumi maksustamist võib viia majandusliku topeltnmaksustamiseni. Selle vältimiseks ei kuulu dividendid Maltal maksustamisele, kui kasum jaotatakse kinnisvaratulu kontolt, välistulu kontolt või sisetulu kontolt (täpsemat kirjeldust nimetatud kontode kohta saab lugeda järgmisest alapeatükist). (BDO 2015, 17)

Maltal kuuluvad maksuvabastuse alla järgmised tulud (Ibid.):

- dividenditulu, kui üks osaluse omamisest tuleneva vabastuse kuritarvitamise vastastest sätetest on täidetud (vt käesoleva töö lk 20);
- mitteresidendilt saadav intressitulu, lisatasu, tulu allahindlusest;
- mitteresidentidega tehtud väärtpaberitehingutest laekuv tulu;
- tulu mistahes pensionifondist või erifondide määrusele vastavast pensionikavast, kuid mitte Maltal asuvast kinnisvarast saadud tulu;
- dividenditulu, mis on välja makstud naftaga seotud kasumist;
- tulu ühisest investeerimiskavast (inglise keeles Collective Investment Scheme), välja arvatud kinnisvaratulu Maltal asuvast kinnisvarast, Malta pankadelt välja makstud intressid ning Malta valitsuse võlakirjadest saadud tulu;
- tulu patentidelt, leiutistelt, autoriõigustelt ja alates 2012. aastast ka kaubamärkidelt.

Malta seadus lubab teatud kulud maksustamisest maha arvata, kui need on täielikult ja otseselt seotud ettevõtte tegevusalast tuleneva tulu teenimisega. Järgnevalt on välja toodud mõned mahaarvatavad kulud, mis on kehtestatud tulumaksuseadusega (BDO 2015, 18-19):

- laenatud rahalt makstav intress;
- kontori- ja tootmishoone rendikulu;
- ruumide, masinate ja seadmete parandamiseks või uuendamiseks tehtud kulud;
- pensionifondi või muudesse abistamisskeemidesse makstud summad;
- hoonete ja masinate ning seadmete amortisatsioonikulu;
- lootusetud nõuded;
- varasematest aastatest teenitud kaubandustegevuse kahjum (mida saab aastast aastasse edasi kanda ning ka grupisisesele edasi kanda);
- teaduslikele uuringutele tehtud kulud, millest tekib kasu ettevõtte äritegevusele;
- patendiõiguste ostuks tehtud kulud;

- turunduskulud, näiteks turu-uuringutele tehtud kulud, reklaami eest makstavad tasud, tootenäidiste valmistamiseks tehtud kulud, messidel ja näitustel osalemise kulud;
- intellektuaalse omandiga seotud kulud;
- äritegevuse alustamiseks vajalikud eelkulud, näiteks koolituskulud, reklaamikulud, palgakulud.

Kaubandustegevusest saadud kahjumit saab varasematest perioodidest edasi kanda ning see kuulub maksuvabastuse alla. Kaubandustegevusest saadud kasum kuulub aga maksustamisele. Kahjum, mis on tekkinud tegevusest, mis oleks võinud viia maksuvabastuse alla kuuluva tulu tekkimiseni, ei klassifitseeru kaubanduskahjumiks. Kaubanduskahjumit saab edasi kanda lõpmatuseni ning seda on võimalik kasutada igasuguse tulu vähendamiseks. (BDO 2015, 20)

Malta residendi teenitud tulule, millelt on tulumaks kinni peetud mõnes riigis, kellega on sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingud, rakendub vastava maksulepingu säte. Kui selleks tuluks on investeringutelt saadud tulu, siis on võimalus liigutada tulu ilma tulumaksu kinni pidamata ning maksustada see Maltal. (Ibid.)

Maltal teenitud kapitalitulu on maksustatav tulumaksuga tulumaksuseaduse artikli 5A järgi (BDO 2015, 24):

1. Kinnipeetav tulumaksumäär kinnisvara võõrandamisel on 12% võõrandatava vara väärtusest (tulumaksuseaduse artikkel 5A) (kui kinnisvara on soetatud enne 25. novembrit 1992, kehtib tulumaksumäär 7%).
2. Kinnipeetav tulumaksumäär 8% mistahes vara müügiga seotud tulult, näiteks teatud tüüpi kinnisvara, väärtpaberid, äriatel eesmärkidel soetatud vara, firmaväärtus, autoriõigused, patendid, kaubamärgid, ärinimed, kasutusõigused.

Kuna kapitalitulu maksustamisega on seotud mitmed erisused ja mahaarvamised, siis on soovitatav konkreetsete tehingute korral lähtuda tulumaksuseadusest.

Maltal on laiaulatuslik topeltmaksustamise vältimise lepingute võrgustik, mis aitab vältida väljaspoolt Maltat teenitud tulude topeltmaksustamist. Lisas 2 on toodud riikide nimekiri ning kinnipeetava tulumaksu määrad dividenditulust, intressitulust ja autoritasudest vastavalt sõlmitud lepingutele.

Erisoodustuste maksustamist reguleerib tulumaksuseaduse artikkel 4(1)(b). Erisoodustused jagatakse kolme kategooriasse (Inland Revenue Department 2001, 14):

1. Soodustused autodele – ettevõttele kuuluva või renditud/liisitud auto kasutada andmine töötajale isiklikuks otstarbeks või rahaline toetus töötajale tema isikliku auto kasutamiseks.
2. Ettevõttele kuuluva vara kasutamine (sealhulgas majutus) – ettevõttele kuuluva või renditud/liisitud vara kasutada andmine töötajale isiklikuks otstarbeks (siin välistatakse 1. kategooria sõidukid, kuid siia alla käivad laevad, lennukid, mööbel, kontoriruumid, masinad jne).
3. Muud soodustused – kõik sellised soodustused, mis ei kuulu teiste kategooriate alla, näiteks vara müük alla turuhinna, madala intressimääraga laenud, kuluarvete hüvitamine (kommunaalkulud, õppemaks jms), tasuta või soodushinnaga kaupade ja teenuste osutamine (reisimine, meelelahutus, kindlustus, söök, koduteenused, professionaalne nõu, veoteenus jne).

Maksudeklaratsioonid tuleb esitada Maksuametile hiljemalt 9 kuu jooksul pärast raamatupidamisperioodi lõppu (30. septembriks). Lisas 5 on näitena toodud üks tulumaksu deklaratsiooni koondlehtedest. Tulumaksu tasumise tähtaeg on 18 kuu möödudes raamatupidamisperioodi lõpust. Kui raamatupidamisaasta lõppes 31. detsembril 2014, siis tulumaksu deklaratsiooni esitamise tähtaeg on 30. septembril 2015 ning tulumaksu tasumise tähtaeg 30. juuni 2016.

3.1.3. Maksutagastus Maltal

Võrreldes Eesti tulumaksusüsteemiga on Malta eeliseks maksutagastuse olemasolu. Täpsemalt öeldes on see teatud protsent ettevõtte tasutud tulumaksust, mis tagastatakse ettevõtte omanikule. Maksutagastuse suurus sõltub mitmest tegurist, näiteks saadud tulu päritolust ning riikidevahelise topeltnmaksustamise vältimise lepingute olemasolust. Maksutagastuse taotlejaks on ettevõtte residendist omanik, kellel on alaline asukoht Maltal. Enne tagastuse taotlemist peab omanik olema nõuetekohaselt registreeritud, ettevõtte tulumaks 35% tasutud ning võimalikud dividendid jaotatud (lisas 6 on näitena toodud Malta dividendide jaotamise otsuse näidis). (Kinanis Consulting 2014, 3)

Maltal registreeritud ettevõtte on tulumaksuarvestuse seisukohast kohustus jagada jaotatav kasum või kahjum viie alternatiivse maksukonto vahel. Need on (Kinanis Consulting 2014, 3):

1. Lõplikult maksustatud tulu konto (inglise keeles Final Tax Account, lühend FTA) – kajastatakse kasumit, millelt on juba tulumaks tasutud ning kogu maksuvaba kasum juhul, kui maksuvabastus kehtib ka järgneva kasumi jaotamise korral.
2. Kinnisvaratulu konto (Immovable Property Account, IPA) – koosneb otsesest või kaudsest tulust, mis on seotud Maltal paikneva kinnisasjaga.
3. Välistulu konto (Foreign Income Account, FIA) – sisaldab Maltal maksustamisele kuuluvaid tulusid, mis on teenitud väljaspool Maltat tehtud investeeringutest.
4. Sisetulu konto (Maltese Taxed Account, MTA) – kajastatakse tulu, mis ei kuulu väliskonto alla ning millelt on arvestatud tulumaksu või mis kuulub maksuvabastuse alla ning mille maksuvabastus kehtib ka siis, kui see on omanikule jaotatud.
5. Mittemaksustatava tulu konto (Untaxed Account, UTA) - tasakaalustav konto, mis näitab jaotatava kasumi ja teistele maksukontodele paigutatud tulude vahet (mittemaksustatava tulu konto on võrdne raamatupidamisliku kasumi ja maksustatava tulu vahega ning konto saldo võib olla nii negatiivne kui ka positiivne).

Maksutagastust saab taotleda kasumilt, mis on jaotatud välistulu ja sisetulu kontole. Eelnimetatud maksukontod on toodud kindlas järjekorras: kõigepealt jaotatakse kasum lõplikult maksustatud tulu kontolt, seejärel kinnisvaratulu kontolt, välistulu kontolt, sisetulu kontolt ning lõpuks mittemaksustatava tulu kontolt.

Maksutagastusi võib olla neljas erinevas ulatuses sõltuvalt tuluallikast ja tulu struktuurist ning sellest, kas topeltnmaksustamise vältimise lepinguid on rakendatud: 2/3 maksutagastus, 100% (täielik) maksutagastus, 6/7 maksutagastus ning 5/7 maksutagastus.

2/3 maksutagastust on võimalik taotleda välistulu kontole omistatud tuludelt, kui mistahes topeltnmaksustamise vältimise leping on rakendunud. Siinkohal võetakse arvesse ka välisriigis tasutud tulumaks, kuid maksutagastust saab taotleda siiski ainult Maltal maksustatavast tulust. (Kinanis Consulting 2014, 5)

Täielikku (100%) maksutagastust on võimalik taotleda siis, kui on tegemist osalust omava ettevõttega ning tuludelt, mis on jaotatud välistulu kontole. Kui üks osaluse omamisest

tuleneva vabastuse kuritarvitamise vastastest sätetest on täidetud (vt käesoleva töö lk 20), võib omanik otsustada, kas klassifitseerib tulu maksuvabastuse alla või maksustab selle 35%-lise tulumaksuga ning taotleb pärast dividendide ja tulumaksu tasumist 100%-list maksutagastust. (Kinanis Consulting 2014, 6)

6/7 maksutagastust ei ole võimalik taotleda sisetulu kontole jaotatud kasumist sõltumata sellest, kas topeltnmaksustamise vältimise lepingud on rakendatud. Kindlasti ei saa 6/7 maksutagastust taotleda passiivsest intressitulust ega litsentsitasust. (Ibid.)

5/7 maksutagastust on võimalik taotleda kahel juhul (Ibid.):

- kui ettevõtte tulu koosneb passiivsest intressitulust või passiivsest litsentsitasust (intresside ja litsentsitasude tulu, mis ei tulene otseselt või kaudselt kaubandus- või äritegevusest ning kui selliselt intressi- või litsentsitasult ei ole kinni peetud tulumaksu või on see maksustatud vähem kui 5%-ga);
- kui osalust omav ettevõtte ei vasta ühelegi kuritarvitamise vastasele sättele.

Maksutagastuse taotlus ise on tabelarvutuse formaadis ettevalmistatud fail, mis koosneb seitsmest lehest, kuhu sisestatakse eelnimetatud informatsioon (vt lisa 7).

Kui ettevõtte majandusaasta lõpeb 31. detsembril, on majandusaasta aruande esitamise aeg 9 kuu pärast ning aruande esitamisest omakorda 9 kuu pärast tuleb tasuda ettevõtte tulumaks. Näiteks, kui ettevõtte majandusaasta lõppes 31. detsembril 2014, tuleb auditeeritud majandusaasta aruanne koos tuludeklaratsiooniga esitada 30. septembriks 2015 ning tulumaksu tasumise tähtaeg on 30. juuni 2016. Seega on ideaalne maksutagastuse taotluse esitamise aeg kohe pärast auditeeritud majandusaasta aruande esitamist. Maksutagastuse protsess taotluse ja muude dokumentide koostamisest kuni tagastuse laekumiseni võib kesta kuni 3 kuud.

Kui Malta ettevõtte omanikuks on Eesti ettevõtte ning maksutagastus laekub Eesti ettevõtte kontole, siis sellele kehtib maksuvabastus Tulumaksuseaduse § 50 lõike 11 põhjal (eeldusel, et laekumise ajal on täidetud vähemalt 10% suuruse osaluse omamise nõue).

3.1.4. Näiteid tulumaksuarvestusest

Järgnevalt on toodud näited kaubandus- ja valdusettevõtte tulumaksustamisest Eesti ja Malta õigusaktidest lähtuvalt.

Eeldame, et ettevõtte A on kaubandusettevõtte ning ostab ja müüb kaupu Euroopa Liidu siseselt. Ettevõtte kasum enne tulumaksuga maksustamist on 20 000 eurot. Ettevõtte jaotas võimaluse piires dividende ning teenis pangast saadud intressitulu 100 eurot.

Pangalt saadud intressid maksustatakse Maltal 15%-lise tulumaksumääraga ning pank peab selle kinni väljamakse tegemisel. Eestis registreeritud ettevõtte saab dividendideks jaotada 16 000 eurot (kasum on 20 000 eurot, ettevõtte tasutav tulumaks on 4 000 eurot) ning Malta ettevõtte 13 020 eurot (kasum 20 000, millest tasuti tulumaksu 6 980 eurot). Lõplik tulumaksukulu tuleb Eestis registreeritud kaubandusettevõtte puhul 4 000 eurot ning Maltal registreeritud kaubandusettevõtte puhul (arvestades maksutagastust) 1 010 eurot, mis on ligikaudu neljakordne vahe (vt tabel 2). Kui Eestis registreeritud ettevõtte dividende ei maksaks, ei tekiks ka tulumaksukulu. Seevastu Maltal registreeritud ettevõttel on kasulik dividende jagada, kuna siis on võimalik taotleda maksutagastust.

Tabel 2. Eestis ja Maltal registreeritud kaubandusettevõtte tulumaksuarvestus

(Kõik summad on eurodes)	Eesti arvestus	Malta arvestus
Kasum enne maksustamist	20 000	20 000
Pangaintressi tulu	100	100
Tulumaks pangaintressi tulult	-	15 (15%)
Jaotatud dividendid	16 000	13 020
Arvestatud tulumaks	4 000	$(20\,000 - 100) * 0,35 = 6\,965$ $6\,935 + 15 = 6\,980$
Maksutagastus		$6\,965 * 6/7 = 5\,970$
Lõplik tulumaksukulu	4 000	1 010

Allikas: (Autori koostatud)

Eeldame, et ettevõtte B on valdusettevõtte, kellel on osalus (üle 10%) Euroopa Liidus registreeritud tütarettevõttes. Tütarettevõtte maksab emaettevõttele dividende 5 000 eurot. Lisaks osaluse omamisele pakub valdusettevõtte tütarettevõttele juhtimisteenust ning ettevõtte kasum enne maksustamist on 20 000 eurot. Ettevõtte jaotas võimaluse piires dividende.

Pangalt saadud intressid maksustatakse Maltal 15%-lise tulumaksumääraga. Ettevõttel on administratiivkulud (pangatasud, auditeerimise tasu, raamatupidamise tasu jne) 1 000 euro ulatuses. Malta maksuseaduse järgi ei saa valdusettevõtte seda kulu maksustatavast tulust maha arvata. Samas ei kuulu maksustamisele dividenditulu. Lisaks pangaintressi tulult tasutud tulumaksule 15 eurot, tekib Maltas registreeritud ettevõttel lisaks tulumaksukohustus 5 565

eurot (vt tabel 3). Maltal registreeritud ettevõtte saab jaotada dividendideks 14 420 eurot (kasumist 20 000 eurot on maha lahutatud tulumaksukulu 5 580 eurot). Eestis registreeritud valdusettevõtte saab dividendideks jaotada 17 000 eurot. (5 000 eurot maksuvabalt ning 12 000 tulumaksuga maksustatuna). Eestis registreeritud ettevõtte tulumaks dividendide jaotamisel on 3 000 eurot. Jällegi on Eestis registreeritud valdusettevõtte tulumaksukulu dividendide jaotamisel ligikaudu neli korda suurem kui Maltal registreeritud valdusettevõtte puhul.

Tabel 3. Eestis ja Maltal registreeritud valdusettevõtte tulumaksuarvestus

(Kõik summad on eurodes)	Eesti arvestus	Malta arvestus
Kasum enne maksustamist	20 000	20 000
Pangaintressi tulu	100	100
Tulumaks pangaintressi tulult		15 (15%)
Administratiivkulud	1 000	1 000
Dividenditulu	5 000	5 000
Jaotatud dividendid	5 000+12 000	5 000+9 420
Arvestatud tulumaks	3 000	$(20\,000+1\,000-100-5\,000)*0,35=5\,565$ $5\,565+15=5\,580$
Maksutagastus		$5\,565*6/7=4\,770$
Lõplik tulumaksukulu	3 000	810

Allikas: (Autori koostatud)

Eestis ja Maltal registreeritud ettevõtete kõige suurem erinevus seisnebki selles, et Eestis registreeritud ettevõtted maksavad tulumaksu jaotatud kasumilt (20/80), kuid Maltal registreeritud ettevõtted maksavad tulumaksu teenitud tulult (35%). Kui Maltal registreeritud ettevõtte jaotab dividende, on võimalik taotleda maksimaalselt 6/7 osas maksutagastust, mistõttu on Maltal reaalne tulumaksumäär 5%. See on peamine asjaolu, miks Malta on nii valdus- kui ka kaubandusettevõttele atraktiivseks registreerimiskohaks. Eestis registreeritud ettevõtte miinuseks on ka asjaolu, et ettevõtlusega mitteseotud tehingud maksustatakse tulumaksuga, muuhulgas maksuvabal ja madala maksumääraga territooriumil tegutsevatele juriidilisele isikule tehtud väljamaksud. Malta õigusaktid otseselt tehinguid selliste isikutega ei reguleeri, välja arvatud mõningane siirdehindade regulatsioon, millest tuleb juttu järgmises peatükis.

Kuna iga ettevõtja soovib varem või hiljem oma ettevõtmisest kasumit välja võtta, peaks jaotatud kasumi maksumäär olema konkurentsivõimeline. Iseenesest on Eesti

tulumaksusüsteem välisinvesteeringuid soosiv, sest kasumi maksustamise hetke saab edasi lükata. Samas tekib oht, et kõrge tulumaksumäära tõttu ettevõtted ei jaotagi kasumit, vaid suunavad selle hoopis riigist välja. Maksumäära langetamise üheks võimaluseks on maksumäärade lahkulöömine. Sellisel juhul tasuksid ettevõtted kasumi jaotamisel madalama maksumääraga tulumaksu ning dividendisaajad tasuksid täiendavat tulumaksu. Selline lahendus võimaldaks tänase kõrge ettevõtete kasumi maksumäära alla tuua ja vähendada kasumi jaotamisega tekkivaid manipulatsioone.

3.2. Siirdehinnad

Siirdehind on seotud isikute vahelise tehingu hind ning tehingu turuväärtus omavahel mitteseotud isikute vahelise sarnase tehingu väärtus. Seotud isikute all mõeldakse lühidalt öeldes isikuid, kellel on ühine majanduslik huvi või kui ühel isikul on teise üle valitsev mõju. Seotud isikute vahel võib kasumi siirdamise ajendil tekkida soov teha tehinguid, mis ei vasta turuväärtusele. Selline situatsioon paneb turul olevad ettevõtted ebavõrdsesse olukorda ja jätab riigi maksutulust ilma. (Hion 12.02.2014)

3.2.1. Siirdehindade regulatsioon Eestis

Siirdehinnad on reguleeritud kehtiva Tulumaksuseadusega ning seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse määramise meetodeid reguleeriva määrusega, mis võeti vastu 10.11.2006 (nr 53, redaktsiooni jõustumise kuupäev: 01.01.2007).

Eestis on kehtestatud siirdehindade regulatsioon, mis võimaldab siirdehinna ja turuväärtuse vahelise hinnaerinevuse tulumaksumääraga 20/80 maksustada. Maksustamisele kuulub kas tulu, mille maksumaksja oleks saanud või kulu, mis oleks maksumaksjal jäänud kandmata (Hion 12.02.2014).

Siirdehinna turuväärtuse määramine on rahvusvaheliste kontsernide suurim maksuprobleem, mille lahendamine on väga komplitseeritud, töömahukas ning tihti vaieldav ning nõuab ärilist, raamatupidamislikku, finants- ja juriidilisi teadmisi. Üldjuhul on tegemist piiriüleste tehingutega, mis eeldavad korrigeerimist mõlemas tehinguriigis. Siirdehindade regulatsiooni eesmärk on maksustada varjatud kasumieraldised, mistõttu laieneb võimalik

täiendav maksukohustus residendist juriidilistele isikutele ning mitteresidendi Eestis asuvale püsivale tegevuskohale. (Maksu- ja Tolliamet 2011, 6)

Eelmainitud määruse § 11 kehtestab siirdehinna turuväärtuse määramise viis meetodit:

1. Võrreldava hinna meetod (inglise keeles Comparable Uncontrolled Price Method, lühend CUP) vajab siirdehinna turuväärtuse määramiseks võrreldavat tehingut ning põhjalike võrdlusandmete korral annab kõige täpsema tulemuse.
2. Edasimüügi hinna meetodi (inglise keeles Resale Price Method, lühend RPM) rakendamisel lähtutakse edasimüügi tehingu hinnast ning võrdluseks vajatakse andmeid võrreldavate tehingute hinnalisandi kohta.
3. Kulupõhise meetodi (inglise keeles Cost-plus Method, lühend CPLM) rakendamisel lähtutakse kontrollitud tehingu kuludest ning võrdluseks vajatakse andmeid võrreldavate tehingute kasumimäära kohta.
4. Jagatud kasumi meetodi (inglise keeles Profit-split Method, lühend PSM) puhul kasutatakse võrreldavate tehingute andmeid eelkõige tehingupoole panuse hindamiseks.
5. Tehingupõhise tootluse meetodi (inglise keeles Transactional Net Margin Method või Comparable Profits Method, lühendid TNMM või CPM) rakendamisel kasutatakse andmeid võrreldavate tehingute tootluse määra kohta.

Nimetatud meetoditest valitakse kõige usaldusväärsemat tulemust andev meetod. Kui tehinguga seotud asjaolud ei võimalda nimetatud meetodeid kasutada, võib siirdehinna turuväärtuse määramiseks kasutada muud meetodit, mille kasutamist tuleb põhjendada.

Siirdehinna turuväärtuse dokumenteerimise eesmärk on koguda tõendeid põhjendamaks siirdehinna vastavust turuhinnale (Ibid.).

Kõikide kriteeriumide puhul arvestatakse näitajaid koos seotud isikutega ning piisab ühe kriteeriumi täitmisest, et detailne dokumenteerimine muutuks kohustuslikuks.

Ka nendel isikutel, kellele ei laiene täiendav dokumenteerimise kohustus, on kohustus pidada arvestust maksustamise seisukohast tähendust omavate asjaolude kohta, anda seletusi, esitada deklaratsioone ja muid tõendeid ning säilitada neid seadusega ettenähtud tähtaja jooksul. Soovitav on siirdehinna turuväärtusele vastavuse tõendamiseks täiendavaid dokumente koguda, et vajadusel oleksid andmed olemas. (Maksu- ja Tolliamet 2011, 35)

Vastavalt tulumaksuseaduse § 50 lg 7 ja § 53 lg 4⁶ on residendist äriühing ja mitteresidendi püsiv tegevuskoht kohustatud maksuhalduri nõudmisel esitama täiendavaid

andmeid seotud isikutega tehtud tehingute kohta, samasse kontserni kuuluvate äriühingute tegevuse kohta ning kontserni struktuuri kohta. Maksuhaldur annab äriühingule andmete esitamiseks vähemalt 60-päevase tähtaja.

Kui maksumaksjale on selge, et tehingu väärtus ei vasta turuväärtusele, saab sellise tehingu vahe deklaratsioonis välja tuua ning lisanduva tulumaksukohustuse täita. Vahe on võimalik välja tuua maksudeklaratsiooni TSD lisas 6. Tulumaks hinnaerinevuselt on 2015. aastal 20/80. (Maksu- ja Tolliamet 2011, 9)

3.2.2. Siirdehindade regulatsioon Maltal

Maltal puudub siirdehindade regulatsioon ning otsest viidet turuväärtuse põhimõttele seadustest ei leia. Samas võib Tulumaksu rakendamise seadusest (inglise keeles Income Tax Management Act) artiklist 5 (6) leida viite sarnasele põhimõttele: kui mitteresidendist isik ja residendist isik teevad ärilistel eesmärkidel koostööd ning kui maksuametniku arvates on need isikud tihedalt seotud ning mitteresidendist isikul on residendist isiku üle ulatuslik võim (viide seotud isikutele) ja äritegevus nende isikute vahel on korraldatud selliselt, et residendist isik ei saa kasumit või on see kasum väiksem, mida võiks äritegevusest tulenevalt eeldada, peab mitteresidendist isik olema hinnatav ja maksustatav residendist isiku nimel selliselt, nagu residendist isik oleks mitteresidendist isiku agent. Kui ilmneb, et maksustatavat summat on raske kindlaks määrata, võib maksuametnik määrata mõistliku protsendi käibest, mille aluseks on residendist ja mitteresidendist isiku vaheline tehing (Tulumaksu rakendamise seaduse artikkel 6 (7)).

Kuna Malta ei ole OECD liikmesriik ning puudub siirdehindade regulatsioon, puuduvad õigusaktides viited OECD siirdehindade juhendile. Praktikas leiab juhend sellegi poolest kasutust. Näiteks lepingud seotud isikute vahel peavad olema sõlmitud turutingimustel. Siirdehindade regulatsiooni puudumise tõttu ei leidu Malta õigusaktidest ka viiteid siirdehinna määramise meetodite kohta. Siiski annab Tulumaksuseaduse rakendamise seaduse artikkel 5 (6) maksuhaldurile õiguse määrata siirdehind OECD juhendi põhjal. Praktikas leiab kasutust kulupõhine siirdehinna määramise meetod. (European Commission 01.2014).

Siirdehinna dokumentatsiooni nõudeid Maltal puuduvad, kuid maksuametnikul (kontrollorganiks on Maksuamet) on õigus küsida kõiki dokumente, mida ta peab vajalikuks.

2013. aastal viidi Euroopa Liidu liikmesriikides läbi küsimustik, kus uuriti siirdehindade dokumenteerimise tegevusjuhise rakendamist liikmesriikides. Vaatamata siirdehindade regulatsiooni puudumisele kinnitas Malta, et nende praktika on kooskõlas Euroopa Liidu siirdehindade regulatsiooniga. Maltal võib siirdehindade dokumentatsiooni esitada mistahes vormis, mis võimaldab tehingu osapooltel tõhusalt tõestada seotud osapoolte vaheliste tehingute hindade turuväärtusele vastamist. Dokumenteerimisega seotud karistused puuduvad. (European Commission 2013, 2)

Maksuametnikul on õigus kohaldada siirdehindadega seotud karistusi kuue aasta jooksul alates tehingu toimumise kuupäevast. Kui maksuametnik kahtlustab maksudest kõrvalehoidumist või pettust, võib maksuametnik alustada menetlust ka peale tähtaja möödumist. Samas on tõenäosus maksurevisjoniks suhteliselt väike. Samamoodi on väike tõenäosus selleks, et tavapärase auditi korras vaadatakse üle siirdehindade määramine (Maltal on auditeerimise kohustus kõikidel ettevõtetel igal majandusaastal) ning tõenäosus, et siirdehindade määramise meetod vaidlustatakse. (Ernst & Young 2014, 191)

Kõigi eelduste kohaselt toimib siirdehindade nõrk regulatsioon Maltal nii kaubandus- kui ka valdusettevõtetele eelisena Eesti suhtes, sest võimaldab mingis osas teha turuhindadele mittevastavaid tehinguid (seda küll teatud riski juures ja ka riski piires). Kuna Malta valitsuse eesmärk on ettevõtete maksustamisega seotud rahvusvaheliste standardite arendamine, siis võib eeldada, et siirdehindade regulatsioon muutub mõne aja jooksul reguleeritumaks.

3.3. Käibemaks

Kuna nii Eesti kui ka Malta on Euroopa Liidu liikmed, on riikide käibemaksuseadused vastavusse viidud käibemaksudirektiiviga 2006/112/EÜ. Praegusel kujul Eesti käibemaksu käsitlev õigusakt (käibemaksuseadus) hakkas kehtima 1. maist 2004, kui Eesti sai Euroopa Liidu liikmeks (BDO 2014, 125). Malta käibemaksuseadus (inglise keeles Value Added Tax Act) võeti esmakordselt vastu 1. jaanuaril 1999 ning on hiljem viidud kooskõlla käibemaksudirektiiviga. Käibemaksunumber on Eestis ühe koha võrra pikem kui Maltal. Eestis on numbri formaat EE123456789 ning Maltal MT12345678.

Kui käibemaksuseadusele vastavate tehingute, välja arvatud põhivara võõrandamine ning Eesti isikule teostatav kaugmüük, maksustatav käive ületab kalendriaasta algusest

arvates 16 000 eurot, tekib Eestis registreeritud ettevõttel nimetatud suuruses käibe tekkimise päevast kohustus end maksukohustuslasena registreerida (Käibemaksuseadus, § 19 lg 1).

Maltal tekib käibemaksukohustuslasena registreerimise kohustus kolmel juhul (Value Added Tax Act, artikkel 10, 11, 12):

- kui kaupu pakkuva ettevõtte aastane käive ületab 35 000 eurot või kui teenuseid pakkuva ettevõtte aastane käive ületab 24 000 eurot;
- kui ettevõtte tegeleb ühendusesisese soetamisega ning on ületanud aastase piirmäära 10 000 eurot;
- kui ettenähtud piirmäärad ei ole ületatud, kuid ettevõtte majandustegevusest tulenev käive kalendriaastas on suurem kui 7 000 eurot, võib ettevõtte ennast vabatahtlikult maksukohustuslaseks registreerida.

Maksudest kõrvalehoidumise vähendamiseks muudetakse käibemaksu registreerimise meetmeid alates 1. jaanuarist 2016, mille kohaselt on igal majandusega tegeleval juriidilisel isikul kohustus ennast käibemaksukohustuslaseks registreerida sõltumata käibest. (Deloitte 18.11.2014, 8)

Käibe maksustatava väärtuse ning kauba ühendusesisese soetamise ja saadava teenuse maksustatava väärtuse moodustavad kauba või teenuse müügihind ning kõik muu tasuna käsitatav, mille kauba võõrandaja või teenuse osutaja kauba ostjalt, teenuse saajalt või kolmandalt isikult kauba või teenuse eest on saanud või saab. Maksustatav väärtus ei sisalda ostjale võimaldatavat hinnasoodustust, kui soodustust kohaldatakse kauba müümise või teenuse osutamise ajal ning ärilisel eesmärgil. Samuti ei arvata kauba võõrandamisel makstavat intressi kauba käibe maksustatava väärtuse hulka. (Käibemaksuseadus, § 12)

Maksukohustuslase tasumisele kuuluv käibemaksusumma on maksustamisperioodil maksustamisele kuuluvatelt tehingutelt või toimingutelt arvestatud käibemaks, millest on maha arvatud maksustatava käibe tarbeks, samuti ettevõtlusega seotud tehingute või toimingute või välisriigis toimuva ettevõtluse (välja arvatud maksuvaba käibena käsitatavad tehingud) tarbeks kasutatava kauba või teenuse sama maksustamisperioodi sisendkäibemaks.

Eestis kehtiva käibemaksuseaduse kohaselt on sisendkäibemaks (Käibemaksuseadus, § 29):

- teiselt maksukohustuslaselt soetatud või saadud kauba või teenuse eest tasumisele kuuluv käibemaks;

- imporditud kauba eest tasutud või tasumisele kuuluv käibemaks;
- ettevõtlusega tegelevalt välisriigi isikult, kes ei ole Eestis registreeritud maksukohustuslasena, saadud teenuse, mille käibe tekkimise koht on Eesti, maksustatavalt väärtuselt arvutatud käibemaks;
- ühendusesiseselt soetatud kauba, soetatud paigaldatava või kokkupandava kauba, kolmnurktehinguga soetatud kauba või muu soetatud kauba, millelt maksukohustuslane peab käesoleva seaduse kohaselt käibemaksu arvestama, maksustatavalt väärtuselt arvutatud käibemaks.

Sisendkäibemaksu temaatika ühtib mõlema riigi puhul.

Kui maksustamisperioodil ületab sisendkäibemaksusumma maksmisele kuuluvat käibemaksusummat, siis on nii Eestis kui ka Maltal registreeritud maksukohustuslasel õigus ületav summa tagasi saada, kui ei ole soovi selle summa tasaarvestamiseks järgmisel perioodil tekkivast käibemaksukohustusest.

Eestis on käibemaksu maksustamisperioodiks kalendrikuu. Käibemaks deklareeritakse e-Maksuameti elektroonilises keskkonnas (vorm KMD) ja tasutakse aruandekuule järgneva kuu 20. kuupäevaks. Malta käibedeklaratsioon (näidis on toodud lisas 8) tuleb esitada kord kvartalis ning esitamise tähtaeg on 1,5 kuud pärast maksuperioodi lõppu. Maks tasutakse samal päeval.

3.3.1. Eestis kehtivad käibemaksumäärad

Käibemaksumäär on 20% käibe maksustatavalt väärtuselt. Käibemaksumäär on 9% raamatute ja õppematerjalina kasutatavate töövihikute, teatud meditsiinitoodete, teatud trükiste ning majutuste või koos hommikusöögiga majutuste maksustatavalt väärtuselt. Käibemaksumäär 0% on järgnevatel toodetel ja teenustel: eksporditav kaup, kauba ühendusesisese käive, vabatsoonis või vabalaos olev liiduväline kaup, ekspordi eesmärgil vabatsooni või vabalattu toimetatav ja võõrandatav liidu kaup, Eesti Pangale võõrandatav kuld, teenus, mille käibe tekkimise koht ei ole Eesti, vahendamisteenus, kui vahendatakse tehingut, mille käive tekib ühendusevälises riigis, kauba eksportimiseks ja importimiseks osutatav kaubaveoteenus, kaubaveo korraldamise teenus ning sellise kaubaveoga seotud kõrvalteenused (Käibemaksuseadus, § 15; nimekiri ei ole lõplik).

Käibemaksuga ei maksustata teatud sotsiaalset laadi kaupade ja teenuste käivet (näiteks postiteenus ja tervishoiuteenus). Samuti ei maksustata käibemaksuga kindlustusteenuseid, kinnisasja rendile andmist, väärtpabereid ning loteriipileti ja hasartmängu korraldamist. (Käibemaksuseadus, § 16)

3.3.2. Maltal kehtivad käibemaksumäärad

Käibemaksuga ei maksustata järgmisi tooteid ja teenuseid ning neile ei kohaldu õigus sisendkäibemaksu mahaarvamise osas: kinnisasja rendileandmine ja võõrandamine, tervise ja heaoluga seotud teenused, haridus- ja kultuuriteenused, postiteenused, pangandus- ja kindlustusteenused, loterii ja hasartmängude teenused, vesi, sport, spordi ja kehakultuuriga seotud teenused mittetulundusühingutele (Ernst & Young 2014b, 499).

Järgnevaid tooteid ja teenuseid ei maksustata käibemaksuga, kuid nendelt võib sisendkäibemaksu maha arvata: toit (välja arvatud toitlustamine), farmaatsiatooted, rahvusvaheline transport, kaupade eksport ja sellega seotud teenused, laevade tarvikud, Malta Keskpangale võõrandatav kuld (Ernst & Young 2014b, 499).

Nimekiri ei ole lõplik ning nimekirjas loetletud tooted ja teenused peavad vastama teatud tingimustele, mis on reguleeritud käibemaksuseadusega.

Käibemaksu standardmäär on 18%. See kehtib kõikide toodete ja teenuste puhul, ei ole kehtestatud ühtegi erandit või vabastust. Alandatud käibemaksumäär 7% kehtib majutusteenustele, mida omakorda reguleerib Malta reisi- ja turismiteenuste seadus. Käibemaksumäär 5% kohaldatakse elektrienergiaga varustamisel, maiustuste ja sarnaste toodete müümisel, meditsiinitehnika ja –tarvikute müügil, trükiste müügil (Ernst & Young 2014b, 499).

Eestis ja Maltal kehtivad käibemaksumäärad on mõnevõrra erinevad. Käibemaksumäär on Eestis 20% käibe maksustatavalt väärtuselt ning Maltal 18%. Alandatud käibemaksumäär Eestis on 9% ning Maltal 5% ja 7%. Käibemaksukoormus mõjutab eeldatavasti rohkem kaubandusettevõtteid, kuna on seotud ostetavate ja müüdavate toodetega, aga ka valdusettevõtteid, kui need osutavad näiteks juhtimisteenuseid. Euroopa Liidu siseste tehingute puhul ei ole kummalgi riigil eeliseid. Malta eelis tekib pigem siseriiklikel tehingutel.

3.4. Tööjõumaksud

3.4.1. Tööjõumaksud Eestis

Kokkulepitud töötasust arvestatakse maha töötaja maksukohustus ehk töötasust kinnipeetavad seaduses ettenähtud maksud ja maksed. Töötasu makstakse rahas. (Töölepingu seadus, § 29 lg 3)

Tulumaksuga maksustatakse residendist füüsilise isiku maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit kõikidest tuluallikatest saadud tulu, sealhulgas palgatulu, ettevõtlustulu, kasu vara võõrandamisest, renditulu ja litsentsitasud, intressid, dividendid, pensionid, stipendiumid, toetused, preemiad ja hasartmänguvõidud, kindlustushüvitised ja väljamaksud pensionifondist ja madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku tulu. Füüsilise isiku maksustatava tulu hulka ei kuulu erisoodustused, kingitused ja annetused, dividendid või muud kasumieraldised. (Tulumaksuseadus, § 12)

Tulumaksuga maksustatakse kõik rahalised tasud, mida makstakse töötajale või ametnikule, sealhulgas palk, lisatasu, juurdemakse, puhkusetasu, töölepingu ülesütlemisel või teenistusest vabastamisel ettenähtud hüvitis, kohtu või töövaidluskomisjoni väljamõistetud hüvitis või viivis, haigushüvitis ning riigieelarvest hüvitatav puhkusetasu. Tulumaksuga maksustatakse töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel makstud töö- või teenustasu ning kõik rahalised tasud, mida maksab juriidiline isik juhtimis- või kontrollorgani liikmele oma ametiülesannete täitmise eest. (Tulumaksuseadus, § 13)

Tulumaks 20% ulatuses peetakse kinni residendist füüsilisele isikule makstavalt tulumaksuga maksustamisele kuuluvalt palgalt ja muudelt tasudelt, juriidilise isiku juhtimis- ja kontrollorgani liikme tasudelt, arvestades lubatud mahaarvamisi (Tulumaksuseadus, § 41 lg 1).

Residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha maksuvaba tulu 1848 eurot aastas ehk 154 eurot kalendrikuus (Tulumaksuseadus, § 23). Kui väljamakse saaja saab maksustatavat tulu mitmelt tulumaksu kinnipidajalt, võib lubatud mahaarvamise teha ainult üks tulumaksu kinnipidaja (Tulumaksuseadus, § 42 lg 2).

Tulumaksu kinnipidaja on residendist juriidiline isik, riigi- või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus, füüsilisest isikust ettevõtja või tööandja, samuti Eestis püsivat tegevuskohta omav või tööandjana tegutsev mitteresident, kes teeb füüsilisele isikule või mitteresidendile tulumaksuga maksustatavaid väljamakseid. Tulumaks peetakse kinni väljamakse tegemisel.

Tulumaksu kinnipidaja on kohustatud kandma kinnipeetud tulumaksu üle Maksu- ja Tolliameti pangakontole hiljemalt väljamakse tegemise kuule järgneva kuu 10. kuupäevaks. Samaks päevaks on tulumaksu kinnipidaja kohustatud esitama Maksu- ja Tolliametile maksudeklaratsiooni TSD (Tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni makse ja töötuskindlustusmakse deklaratsioon), mida saab esitada elektroonselt. (Tulumaksuseadus, § 40)

Residendist füüsilisele isikule tehtud väljamaksetest arvatakse enne kinnipeetava tulumaksu arvutamist maha väljamakselt töötuskindlustusmakse 1,6% ulatuses ja kohustusliku kogumispensioni makse 2% ulatuses (Tulumaksuseadus, § 42).

Kohustatud isik on residendist füüsiline isik, kelle eest sotsiaalmaksu maksja on kohustatud maksuma sotsiaalmaksu ning kes on kohustatud tasuma kohustusliku kogumispensioni makset (Kogumispensionide seadus, § 6). Makset tasutakse töötajale rahas makstud töötasult (Kogumispensionide seadus, § 7).

Kogumispensioni makse määr on kas 2% (neile, kes ei esitanud maksemäära ajutise tõstmise avaldust) või 3% (neile, kes esitasid 2013. aastal maksemäära ajutise tõstmise avalduse). Kogumispensioni makse kinnipidamise kohustust ning aastatel 2014–2017 konkreetsele isikule rakenduva maksemäära saab kontrollida isiku isikukoodi järgi või masspäringuga Pensionikeskuse kodulehel <http://www.pensionikeskus.ee/>.

Sotsiaalmaks on pensionikindlustuseks ja riiklikuks ravikindlustuseks vajaliku tulu saamiseks maksumaksjale pandud rahaline kohustis (Sotsiaalmaksuseadus, § 1). Sotsiaalmaksu makstakse töötajale rahas makstud töötasult ja muudelt tasudelt (Sotsiaalmaksuseadus, § 2). 2015. aastal on sotsiaalmaksumäär 33% (Sotsiaalmaksuseadus, § 7 lg 1). Sotsiaalmaksu minimaalse kohustuse aluseks olev kuumäär on 355 eurot (2014. aastal kehtinud 320 euro asemel), ehk sotsiaalmaksu minimaalne kohustus on 117,15 eurot kuus (Maksu- ja Tolliamet 19.05.2015). Sotsiaalmaksu maksja on kohustatud arvestama sotsiaalmaksuga maksustatavatelt summadelt sotsiaalmaksu iga kindlustatava kohta ja üle kandma tasumisele kuuluva sotsiaalmaksu Maksu- ja Tolliameti pangakontole maksustamisperioodile järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks ja esitama samaks kuupäevaks Maksu- ja Tolliametile vastava maksudeklaratsiooni (Sotsiaalmaksuseadus, § 9).

Töötuskindlustus on sundkindlustuse liik, mille eesmärk on tööturuteenuste osutamine, tööturutoetuste, välja arvatud töötutoetuse maksmine, kindlustatule töötuse korral tööotsingute ajaks kaotatud sissetuleku osaline kompenseerimine, töötajale töölepingu

ülesütlemise ja ametnikule teenistussuhte lõpetamise hüvitamine koondamise korral ning töötajate nõuete kaitse tööandja maksejõuetuse korral (Töötuskindlustuse seadus, § 1). Kindlustatu on töötaja, aga mitte juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige, kellele ei laiene töölepingu seadus (Töötuskindlustuse seadus, § 3). Töötuskindlustusmakset maksavad nii kindlustatu kui katööandja (Töötuskindlustuse seadus, § 3). Töötuskindlustusmakset makstakse kindlustatule makstud töötasult, palgalt ja muudelt tasudelt kindlustatule ja tööandjale kehtestatud töötuskindlustusmakse määras (Töötuskindlustuse seadus, § 40). Kindlustatu töötuskindlustusmakse määr on 1,6% (2014. aastal oli 2%) ning tööandja töötuskindlustusmäär on 0,8% (2014. aastal oli 1%) (Töötuskindlustuse seadus, § 41). Tööandja on kohustatud arvestama ja kinni pidama töötuskindlustusmakseid iga kindlustatu kohta (kindlustatu töötuskindlustusmaksete arvestamise ja kinnipidamise kohustus lõpeb kindlustatu vanaduspensioniiikka jõudmise või ennetähtaegse vanaduspensionii määramise kuu viimasel kuupäeval), maksma tööandja töötuskindlustusmakseid ning üle kandma kinni peetud ja maksmisele kuuluvad töötuskindlustusmaksed Maksu- ja Tolliameti pangakontole hiljemalt väljamakse tegemise kuule järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks ja esitama samaks kuupäevaks Maksu- ja Tolliametile vastava deklaratsiooni (Töötuskindlustuse seadus, § 42).

Mitteresidentidest töötajate töötasudelt ei peeta kinni kogumispensionii makset ning ei arvestata maksuvaba tulu. Muus osas jääb maksude arvestus samaks.

3.4.2. Tööjõumaksud Maltal

Maksustatava tulu arvestamisel liidetakse kokku kõik aruandeperioodil saadud tulud ning arvestatakse sellest maha isiklikud mahaarvamised. Ülejäänud summa maksustatakse tulumaksuga. Mahaarvamisele kuuluvad sellised kulud, mis on otseselt konkreetse tulu saamiseks tehtud. Nende hulka kuuluvad ka ametiühingutele makstud tasud. (BDO 2015, 31)

Tulule ameti- või töökohalt, näiteks töötajate ja juhtide töötasule ning erisoodustustele, kohaldatakse kinnipeetavat tulumaksu. Tulumaksumäär on progresseeruv ning selle määrad on toodud tabelis 4 (BDO 2015, 32).

Tööandjad on kohustatud töötasult ja ka erisoodustustelt tulumaksu kinni pidama eeltoodud tabelit järgides. Erinevad sissetulekumäärad on kehtestatud mitteresidentide töötasult kinnipeetavale tulumaksule ja ka abielus olevatele residentidele ühise maksuarvestuse tarbeks. Töötajate suhtes tekkinud maksukohustus tasutakse igakuiselt läbi

lõpliku arveldussüsteemi (inglise keeles Final Settlement System, lühend FSS) (Inland Revenue Department 17.05.2015).

Tabel 4. Maltal kehtivad töötasust kinnipeetava tulumaksu määrad 2015. aastal

Maksumäär	Residendi aastane sissetulek
0%	0 – 8 500 eurot
15%	8 501 – 14 500 eurot
25%	14 501 – 19 500 eurot
29%	19 501 – 60 000 eurot
35%	60 001 - ... eurot

Allikas: (BDO 2015, 34)

Kõik tööandjad on kohustatud kaasa aitama kohustuslikule riiklikule sotsiaalkindlustussüsteemile. Tabel 5 annab ülevaate sotsiaalkindlustussüsteemist Maltal ning näitab töötajate kohustusliku sotsiaalkindlustuse suurust.

Tabel 5. Sotsiaalkindlustuse määrad 2015. aastal

Kategooria	Isikute klassifikatsioon				
A	alla 18-aastased isikud, kes teenivad tasu vastavalt alltoodud tabelis olevale vahemikule				
B	18-aastased isikud ja üle 18-aastased isikud, kes teenivad tasu vastavalt allolevas tabelis toodud vahemikule				
C	kõik isikud, kelle nädalane tasu jääb allolevas tabelis toodud vahemikku				
D	kõik isikud, kelle nädalane töötasu on võrdne või ületab allolevas tabelis toodud summat				
E	alla 18-aastased õpilased				
F	üle 18-aastased õpilased				
Kategooria	Nädalas teenitud töötasu eurodes		Sotsiaalkindlustuse tasu nädalas teenitud tasult eurodes		
	alates	kuni	töötaja	tööandja	kokku
A	32,40	162,19	6,62	6,62	13,24
B	32,40	162,19	16,22	16,22	32,44
Isikud, kes on sündinud kuni 31.12.1961					
C	162,20	339,04	10%	10%	n/a
D	339,05	n/a	33,90	33,90	67,80
Isikud, kes on sündinud alates 01.01.1962					
C	162,20	403,15	10%	10%	n/a
D	403,16	n/a	40,32	40,32	80,64
E	n/a	n/a	10% max 4,38	10% max 4,38	n/a
F	n/a	n/a	10% max 7,94	10% max 7,94	n/a

Allikas: (BDO 2015, 36)

Töötajate sotsiaalkindlustuse suurus on enamasti võrdne ühe kümnendikuga töötaja brutopalgast kuni maksimaalselt 41,83 euronit nädalas. (BDO 2015, 35)

Sotsiaalkindlustuse makseid tehakse iga kalendrikuu lõpus sellele eelnenud kalendrikuu kohta. Tööandja arvestab töötaja panuse maha tema töötasust, lisab sellele samaväärsse tööandjapoolse osa ning tasub kogu summa koos töötasust kinnipeetud tulumaksuga. (BDO 2015, 37)

Oletame, et Eesti ettevõtte ja Malta ettevõtte maksavad oma residendist töötajale töötasu 1 000 eurot kalendrikuus (brutotasu) (vt tabel 6). Eesti ettevõtte peab töötasust kinni töötuskindlustusmaks 16 eurot, pensionikindlustuse 20 eurot ja tulumaksu 162 eurot ning arvestab töötasult tööandja töötuskindlustusmaks 8 eurot ja sotsiaalmaksu 330 eurot. Malta ettevõtte töötajal ei ole maksuvaba tulu 8 500 eurot näitlikul kalendriaastal veel välja teenitud, mistõttu tema töötasust tulumaksu kinni ei peeta. Kuna sotsiaalkindlustuse tasu sõltub nädalas teenitud tasust, jagame 1 000 eurot neljaga, mis teeb nädala töötasuks 250 eurot. Eeltoodud sotsiaalkindlustuse määrade tabelist nähtub, et sellisel juhul tuleb töötaja töötasust kinni pidada 10% sotsiaalkindlustuse makseks ning samapalju peab lisama tööandja. Nelja nädala sotsiaalkindlustuse tasu kinnipeetav osa on 100 eurot ning tööandja osa samamoodi 100 eurot.

Tabel 6. Ühes kalendrikuus töötasudelt makstavate maksude ja maksete võrdlus Eesti ja Malta näitel (eurodes)

Eesti		Malta	
Brutotasu	1 000	brutotasu	1 000
Töötasust kinnipeetavad maksud			
Töötuskindlustus 1,6%	16	sotsiaalkindlustus 10%	100
Kogumispension 2%	20		
Maksuvaba tulu aastas	1 848	maksuvaba tulu aastas	8 500
Maksuvaba tulu kalendrikuus	154	maksuvaba tulu kalendrikuus	1 000
Tulumaks 20%	162	tulumaks 0%	0
Netotasu	802	netotasu	900
Tööandja tasutavad maksud			
Töötuskindlustus 0,8%	8		
Sotsiaalkindlustus 33%	330	sotsiaalkindlustus 10%	100
Tööandja maksukulu kokku	338		100

Allikas: (Autori koostatud)

Töötajale makstava töötasu suurus sõltub pooltevahelisest kokkulepest ning seda, kas valdusettevõtte töötajate töötasu erineb kaubandusettevõtte töötaja töötasust, antud töös ei

käsitleta. Maksukoormuse hindamiseks võeti aluseks brutotasu 1 000 eurot, millelt Eestis tuleb tööandjal maksudeks ja makseteks kokku maksta 338 eurot ning Maltal 100 eurot, mistõttu on Eestis registreeritud ettevõtja kulu rohkem kui 3 korda suurem. Kui töötajale makstav brutotasu oleks 2 000 eurot, siis Eestis tuleks tööandjal maksta 676 eurot lisanduvateks maksudeks ning Maltal 161,28 eurot. Mida suuremaks töötaja sissetulek muutub, seda vähem makstakse Maltal sotsiaalkindlustust, kuna sellele on kehtestatud ülemmäär. Töötasu suurenedes suureneb seetõttu ka Eesti ja Malta maksude vahekord.

Tööjõumaksud on Eestis liiga kõrged – sotsiaalmaksumäär on kõrge ning maksukohustus lasub ainult tööandjal. Selleks, et Eesti palgad oleksid Euroopas konkurentsivõimelisemad, võiks kaaluda sotsiaalmaksu ülempiiri ja ka astmelise isikustatud tulumaksu kehtestamist (analoogselt Maltale). Selline lahendus võimaldaks jagada maksukoormust isikute vahel, hajutada maksukoormust eri maksuliikide vahel ning vähendada ettevõtte maksukoormust. Eesti ettevõtetel oleks seeläbi võimalik tõsta palku, luua kõrgetasemelisi töökohti, koolitada tipptasemel spetsialiste ning tõsta ettevõtete konkurentsivõimet. Samuti oleks niiviisi võimalik vähendada Eestist lahkuvate noorte arvu, kes suunduvad välisriiki tööle.

KOKKUVÕTE

Magistritöö eesmärk oli välja selgitada Eesti ja Malta maksusüsteemi eelised, puudused ning väiksema maksukoormusega ettevõtluskeskkond kaubandus- ja valdusettevõtte jaoks. Selleks püstitati neli uurimisülesannet. Esimene uurimisülesanne oli välja selgitada Eesti ja Malta maksusüsteemi eelised ja puudused ning ettevõtteid puudutava seadusandluse erisused. Teine uurimisülesanne oli välja selgitada valdus- ja kaubandusettevõtte tegutsemise võimalused Eesti ja Malta maksusüsteemis. Kolmas uurimisülesanne oli võrrelda kaubandus ja valdusettevõtete maksukoormust ettevõtjale olulisemate maksuliikide lõikes. Seejuures:

- a) selgitada välja, kas ja kui suures osas annab maksutagastuse võimalikkus Maltal ettevõtjatele tulumaksukoormuse osas eelise võrreldes Eestiga;
- b) selgitada välja käibemaksukoormuse erinevus Eestis ja Maltal;
- c) selgitada välja, kui suures osas on töötasudelt makstavad maksud ja maksed Eestis suuremad kui Maltal.

Neljas uurimisülesanne oli analüüsida uurimistulemusi, et anda hinnang väiksema maksukoormusega ettevõtluskeskkonna valikuks.

Eesti maksusüsteemi on stabiilne, lihtne ning läbipaistev (võimalikult väheste erandite ja erisustega), samas kui Malta maksusüsteem on keeruline ning õigusaktid sisaldavad hulganisti erisusi. Eesti valitsuse eesmärk on vähendada tööjõuga seotud makse. Malta valitsuse eesmärk on eelkõige ettevõtete maksustamisega seotud rahvusvaheliste standardite arendamine.

Eestis maksustatakse tulumaksuga kasumi jaotamine dividendidena ning sellele kehtib 20%-line ettevõtte tulumaksumäär (20/80 netosummast). Maltal arvestatakse tulumaksu maksustatavalt tulult ning selle määr on 35%. Dividendide jaotamisel on võimalik taotleda maksutagastust 6/7 ulatuses tasutud tulumaksust, mistõttu on reaalne tulumaksumäär Maltal 5%. Eestis registreeritud kaubandus- ja valdusettevõtte tulumaksukulu dividendide jaotamisel on ligikaudu neli korda suurem kui Maltal registreeritud ettevõtete puhul.

Kuna iga ettevõtja soovib varem või hiljem oma ettevõtmisest kasumit välja võtta, peaks jaotatud kasumi maksumäär olema Eestis konkurentsivõimeline. Kasumi maksustamise hetke saab dividendide jaotamata jätmisega küll edasi lükata, kuid samas võivad ettevõtjad kasumi jaotamise asemel selle riigist välja viia. Maksumäära langetamise üheks võimaluseks on maksumäärade lahkulöömine. Sellisel juhul tasuksid ettevõtted kasumi jaotamisel madalama maksumääraga tulumaksu ning dividendisaajad tasuksid täiendavat tulumaksu. Selline lahendus võimaldaks tänase kõrge ettevõtete kasumi maksumäära alla tuua ja vähendada kasumi jaotamisega tekkivaid manipulatsioone.

Eestis ja Maltal kehtivad käibemaksumäärad on mõnevõrra erinevad. Käibemaksumäär on Eestis 20% käibe maksustatavalt väärtuselt ning Maltal 18% (maksumäärade vahe on 2%). Vähendatud käibemaksumäär Eestis on 9% ning Maltal 5% ja 7% (maksumäärade vahe on vastavalt 4% ja 2%). Ettevõtte käibemaksukoormus Maltal on väiksem võrreldes Eestiga. Käibemaksukoormus mõjutab eeldatavasti rohkem kaubandusettevõtteid, kuna on seotud ostetavate ja müüdavate toodetega, aga ka valdusettevõtteid, kui need osutavad näiteks juhtimisteenuseid. Euroopa Liidu siseste tehingute puhul ei ole kummalgi riigil eeliseid. Malta eelis tekib pigem siseriiklikel tehingutel.

Eestis registreeritud ettevõtete töötasudelt makstav maksukulu on 3 korda suurem võrreldes Maltal registreeritud ettevõtete maksukuluga. Mida suuremaks töötaja sissetulek muutub, seda vähem makstakse Maltal sotsiaalkindlustusmaksu, kuna sellele on kehtestatud piirmäär. Töötasu suurenedes suureneb seetõttu ka Eesti ja Malta maksude vahekord. Sotsiaalmaksumäär on Eestis kõrgem võrreldes Maltaga ning maksukohustus lasub ainult tööandjal. Selleks, et Eesti palgad oleksid Euroopas konkurentsivõimelisemad, võiks kaaluda sotsiaalmaksu ülempiiri ja ka astmelise isikustatud tulumaksu kehtestamist (analoogselt Maltale). Selline lahendus võimaldaks jagada maksukoormust isikute vahel, hajutada maksukoormust eri maksuliikide vahel ning vähendada ettevõtte maksukoormust. Eesti ettevõtetel oleks seeläbi võimalik tõsta palku, luua kõrgetasemelisi töökohti, koolitada tipptasemel spetsialiste ning tõsta ettevõtete konkurentsivõimet.

Nii kaubandus- kui ka valdusettevõtete seisukohast on Eesti eeliseks asjaolu, et teenitud kasumit ei maksustata kuni dividendide jaotamiseni ning kasumi maksustamise hetke on võimalik edasi lükata. Lisaks puuduvad alakapitalisatsiooni reeglid, mis võimaldavad ettevõtete tegevust finantseerida seotud isikute poolt valdusettevõttele antud laenude abil ning

kinnipeetava tulumaksu puudumine mitteresidentidele turutingimustel makstud intressilt. 2015. aasta alguses oli Eestil 60 kehtivat maksulepingut. Maltal on topeltmaksustamise vältimise lepingud sõlmitud peaaegu 70 riigiga. Tänu Euroopa Liidu ema- ja tütarettevõtete maksustamise direktiivile ning suurele hulgale topeltmaksustamise vältimise lepingutele, kasutatakse Maltal registreeritud valdusettevõtet välisinvesteeringute osalusena, rahaliste vahendite juhtimiseks Euroopa valdusettevõttesse minimaalse maksukuluga ning rahaliste vahendite juhtimiseks väljaspoole Euroopa Liitu ilma liigsete maksukuludeta.

Eestis registreeritud kaubandusettevõtteid mõjutab kindlasti siirdehindade regulatsioon, mis järgib OECD suuniseid. Maltal siirdehindade regulatsioon puudub. Maltal registreeritud kaubandusettevõtte eeliseks on tõhus maksustamine Euroopa Liidu siseste kolmnurktingute korral, aga ka ülemaailmsel ekspordil ja impordil. Kahetasandilist kauplemise struktuuri, mis ühendab omavahel Maltal registreeritud kaubandus- ja valdusettevõtet, kasutatakse maksuriskide vähendamiseks aktsionäride tasandil (maksutagastuse summalt) ning samas ka välisosaniku identiteedi kaitseks, sest välisosanik ei ole kohustatud ennast Malta maksuametis registreerima.

Eeltoodut arvesse võttes võib väita, et ettevõtja seisukohast väiksema maksukoormusega ettevõtluskeskkond asub Maltal, sest:

- Eestis registreeritud kaubandus- ja valdusettevõtte tulumaksukulu dividendide jaotamisel on ligikaudu neli korda suurem kui Maltal registreeritud ettevõtete puhul;
- ettevõtte käibemaksukoormus põhimääralt on Maltal 2% väiksem võrreldes Eestiga;
- Eestis registreeritud ettevõtete töötasudelt makstav maksukulu on kolm korda suurem võrreldes Maltal registreeritud ettevõtete maksukuluga.

Ettevõtjal on võimalik maksukoormuse suurust reguleerida jaotatavate dividendide suurusega, tulumaksu ja käibemaksuga maksustatavate tehingute valikutega ning makstava töötasu suurusega.

VIIDATUD ALLIKAD

- BDO. (2014). Doing Business in Estonia 2014. <http://www.bdo.com.mt/en/publications> (21.04.2015)
- BDO. (2015). Doing Business in Malta 2015. http://bdo.ee/static/Doing-Business-In_BDO-Eesti-AS-2014.pdf (24.04.2015)
- Cutajar, N. Maltese Holding Company. <http://www.3amalta.com/en/articles/item/120-maltese-holding-company.html> (12.02.2015)
- Deloitte. (25.10.2010). Tax Update Budget 2011. A Balancing Act. http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/mt/Documents/tax/publications/dt_mt_pub_tax_summary_budget_2011.pdf (21.03.2015)
- Deloitte. (03.2011). Budget 2012. If it counts, we've got it covered. http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/mt/Documents/tax/publications/dt_mt_pub_tax_summary_budget_2012_151111.pdf (21.03.2015)
- Deloitte. (05.2012). Malta Budget 2013 Summary. We make things clearer. http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/mt/Documents/tax/publications/dt_mt_pub_tax_summary_budget_2013_281112.pdf (21.03.2015)
- Deloitte. (11.2013). Malta Budget 2014 Summary. What you need to know. http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/mt/Documents/tax/publications/dt_mt_pub_tax_summary_budget_2014_041113.pdf (21.03.2015)
- Deloitte. (2014). Taxation and investment in Malta 2014. Reach, relevance and liability. <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-maltaguide-2014.pdf> (08.02.2015)
- Deloitte. (18.11.2014). Malta Budget 2015 Summary. The key to what lies ahead. http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/mt/Documents/tax/publications/dt_mt_pub_tax_summary_budget_2015.pdf (21.03.2015)
- Eesti Statistika andmebaas. ER021: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted --- Tegevusala (EMTAK 2008) ning Aasta. <http://www.stat.ee/andmebaas> (14.05.2015)
- Ernst & Young. (2014). Worldwide Transfer Pricing Guide. <http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Worldwide-transfer-pricing-reference-guide->

- [2014/\\$FILE/Worldwide%20transfer%20pricing%20reference%20guide%202014.pdf](#)
(12.04.2015)
- Ernst & Young. (2014). Worldwide VAT, GST and Sales Tax Guide 2014. [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide-VAT-GST-and-sales-tax-guide-2014/\\$FILE/Worldwide-VAT-GST-and-sales-tax-guide-2014.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide-VAT-GST-and-sales-tax-guide-2014/$FILE/Worldwide-VAT-GST-and-sales-tax-guide-2014.pdf) (26.04.2015)
- Estonian Investment Agency. All the details about business in Estonia. <http://www.investinestonia.com/en/about-estonia/estonia-at-glance#section-estonia-at-a-glance> (24.03.2015)
- European Commission. (2013). Summary of EU member states responses to the questionnaire on the implementation of the code of conduct on transfer pricing documentation for associated enterprises in the European Union (EU TPD). http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/transfer_pricing/forum/jtpf/2013/summary-ms.pdf (11.04.2015)
- European Commission. (29.05.2013). Assessment of the 2013 national reform programme and stability programme for Malta. Recommendation for a Council recommendation. 42 lk. (Commission Staff Working Document)
- European Commission. (01.2014). Malta Transfer Pricing Profile. http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/transfer_pricing/forum/profiles/tpprofile-mt.pdf (11.04.2014)
- European Commission. (02.06.2014). Assessment of the 2014 national reform programme and stability programme for Malta. Recommendation for a Council recommendation. 43 lk. (Commission Staff Working Document)
- FactGroup. Malta at a glance. <http://www.factgroup.net/library/SiteImages/erdf/Malta.pdf>
(25.03.2015)
- Global Tax News. (2014). Malta Holding Companies 2014/15. http://www.tax-news.com/features/Malta_Holding_Companies_201415_572253.html (26.02.2015)
- Hion, S. (12.02.2014). Juristi töölaualt: Siirdehinna regulatsioon vajab muudatusi. <http://www.koda.ee/uudised/teataja-artiklid/juristi-toolaualt-19/> (08.04.2015)
- Income Tax Act. Vastu võetud 1. jaanuaril 1949. a (täiendatud perioodil 1953 – 2014).
- Income Tax Management Act. Vastu võetud 23. septembril 1994. a (täiendatud perioodil 1995 - 2014).
- Inland Revenue Department. Final Settlement System. <https://ird.gov.mt/fss/fssindex.aspx>
(17.05.2015)

Inland Revenue Department. (2001). Fringe Benefits. A Tax Guide for the valuation of payment in kind.

https://ird.gov.mt/downloads/guides/tax_guide_to_fringe_benefits_jan01.pdf
(24.04.2015)

Jaakson, M. (2014). Läti meelitab, Eesti peletab. - *Äripäev*, aprill 2014. Veebiväljaanne.

Kinanis Consulting. (2012). Doing Business through Malta – an Overview.

<http://www.clglaw.eu/cmsimages/Publications/doing%20biz%20in%20Malta.pdf>
(25.03.2015)

Kinanis Consulting. (2013). Doing Business through Malta: uses and benefits of the Malta company.

http://media.wix.com/ugd/25cbc7_4e807c142b9c4915b815ed31549a6462.pdf
(26.03.2015)

Kinanis Consulting. (2014). Malta Tax Refunds Explained.

http://media.wix.com/ugd/25cbc7_8420dc58538042138f23e4b23ac1127e.pdf
(13.04.2015)

Kivar, A. Eesti elanike hinnangud levinud maksude optimeerimisskeemidele ning võrdlus maksupettuste hinnangutega?

<https://maksundus.wordpress.com/author/ylbik/> (07.02.2015)

Kogumispensionide seadus. Vastu võetud Riigikogus 14. aprillil 2004. a - RT I 2004, 37, 252.

Kuusik, S. Valdusfirmade paradiis Lätis.

<http://reiting.ee/valdusfirmade-paradiis-lati> (09.02.2015)

Käibemaksuseadus. Vastu võetud Riigikogus 10. detsembril 2003. a – RT I 2003, 82, 554.

Lehiste, J. (2013). Maksudest kõrvalehoidmise olulisemad põhjused ja probleemid. – *MaksuMaksja*, juuni/juuli (nr 6/7), lk 53 – 56.

Loor, K. (2012). Estonia as a Group Treasury or Trading Company Location.

<http://www.sorainen.com/UserFiles/File/Publications/briefing.Estonian-corporate-income-tax-system-advantages-and-specifics.2012.pdf> (26.03.2015)

Maksu- ja Tolliamet. Maksuvabad ja madala maksumääraga territooriumid.

<http://www.emta.ee/1950> (18.05.2015)

Maksu- ja Tolliamet. Maksuvabad ja madala maksumääraga territooriumid.

<http://www.emta.ee/index.php?id=1950&highlight=madala,maksum%C3%A4%C3%A4raga> (19.04.2015)

Maksu- ja Tolliamet. Maksumäärad 2015. aastal. <http://www.emta.ee/index.php?id=35954>

(19.05.2015)

- Maksu- ja Tolliamet. (2011). Siirdehinna turuväärtuse määramise juhend. Soovituslik juhendmaterjal. - http://www.emta.ee/public/Siirdehinna_maaramise_juhend_2011.pdf (09.04.2015)
- Maksukorralduse seadus. Vastu võetud Riigikogus 20. veebruaril 2002. a - RT I, 2002, 26, 150; RT I, 10.12.2010, 13.
- Malta National Statistics Office. Business Demographics. http://nso.gov.mt/en/News_Releases/View_by_Unit/Unit_B4/Business_Registers/Pages/Business-Demographics.aspx (14.05.2015)
- Nimekiri territooriumidest, mida ei loeta madala maksumääraga territooriumideks. Rahandusministri määrus 11.06.2009 nr 91– RT I, 29.03.2013, 21.
- PricewaterhouseCoopers. (2014). Doing business and investing in Estonia 2014. <http://www.pwc.de/de/internationale-maerkte/assets/doing-business-and-investing-in-estonia-2014.pdf> (08.02.2015)
- Rahandusministeerium. Topeltmaksustamise vältimise lepingud. <http://www.fin.ee/maksundus?id=81502> (20.04.2015)
- Rahandusministeerium. (04.2012). Stabiilsusprogramm 2012. Eesti Vabariik. 50 lk. (Euroopa Komisjonile esitatav iga-aastane dokument eestikeelse versioonina)
- Rahandusministeerium. (25.04.2013). Stabiilsusprogramm 2013. Eesti Vabariik. 56 lk. (Euroopa Komisjonile esitatav iga-aastane dokument eestikeelse versioonina)
- Rahandusministeerium. (29.04.2014). Stabiilsusprogramm 2014. Eesti Vabariik. 62 lk. (Euroopa Komisjonile esitatav iga-aastane dokument eestikeelse versioonina)
- Registrite ja Infosüsteemide Keskus. EMTAK 2008 selgitavad märkused. http://www.rik.ee/sites/www.rik.ee/files/elfinder/article_files/EMTAK%202008_0.pdf (14.05.2015)
- Seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse määramise meetodid. Vabariigi Valitsuse määrus 10.11.2006 nr 53– RTL 2006, 81, 1506.
- Siimon, A. (2009). Kaubandus. Põhimõisted ja seosed. http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/Kaubandus_web.pdf (13.02.2015)
- Sotsiaalmaksuseadus. Vastu võetud Riigikogus 13. detsembril 2000. a – RT I 2000, 102, 675.
- Tammert, P. (2003). Maksundus: õpik ülikoolidele ja kõrgematele õppeasutustele. 3. ümbertööt. tr. Tartu: Paar.
- Tulumaksuseadus. Vastu võetud Riigikogus 15. detsembril 1999. a – RT I 1999, 101, 903.

Töölepingu seadus. Vastu võetud Riigikogus 17. detsembril 2008. a - RT I 2009, 5, 35.

Töötuskindlustuse seadus. Vastu võetud Riigikogus 13. juunil 2001. a - RT I 2001, 59, 359.

Vanasaun, I. (2013). Kuidas parandada Eesti atraktiivsust valdusühingute asukohana? - *EML ajakiri MaksuMaksja*, jaanuar 2013. Veebiväljaanne.

Value Added Tax Act. Vastu võetud 1. jaanuaril 1999. a (täiendatud perioodil 1999 – 2015).

SUMMARY

ABOUT THE ADVANTAGES OF A TAX SYSTEM FOR A COMPANY THAT OPERATES AS AN INTERNATIONAL TRADING OR A HOLDING COMPANY: A CASE STUDY OF ESTONIA AND MALTA

Hannele Hansen

Every taxpayer has a reasoned interest to pay as little taxes as possible without breaching the law. Therefore, before planning their tax activity, a taxpayer needs to know whether the actions they implement or transactions they plan are legal. Likewise, they need to know the tax load that would accompany such activity.

The objective of this Master's thesis is to determine the advantages and disadvantages of the tax systems of Estonia and Malta, and to find an optimal tax environment for a trading/holding company. For this purpose, the author analysed the theoretical viewpoints of different authors as well as current legislation.

Four research tasks and five hypotheses were formulated: the first research task was to identify the advantages and disadvantages of the tax systems of Estonia and Malta, and differences in legislation relating to business entities. The second research task was to clarify the opportunities for trading and holding companies to operate within the tax systems of Estonia and Malta. The third task was to compare tax burden of trading and holding companies through major tax types:

- a) to identify whether, and how much the possibility of receiving tax refund gives an advantage regarding with income tax burden compared with Estonia;
- b) to determine the difference of VAT tax burden between Estonia and Malta;
- c) to determine how much payroll taxes are higher in Estonia than in Malta.

The fourth and final task was to analyse the results of the research so as to make an assessment concerning the most favourable business environment regarding tax burden.

The tax system of Estonia is considered to be stable, simple and transparent (with exemptions and differences kept at a minimum level), whereas the tax system of Malta is rather complicated with legislation providing for a myriad of differences. The government of Estonia plans to reduce taxes on labor. The government of Malta aims to develop, in particular, international standards on corporate taxation.

Companies registered in Estonia are exempt from paying income tax on reinvested profit. Any profit distributed as dividend is subject to corporate income tax at a rate of 20% (20/80 of the net amount). In Malta, income tax is levied on income subject to corporation tax at a rate of 35%. Upon the distribution of dividends, it is possible to apply for a tax refund of 6/7 of the income tax paid by the company and, consequently, the effective income tax rate is 5% in Malta. This is four times less than in Estonia.

Estonian tax system is favorable to foreign investment, because current taxation of the profits can be postponed. However, traders can take the profits out of the country, instead of distributing it. One way of lowering the tax cost is secession. In this case the distribution of profits is taxed at a lower rate of income tax and the recipients of the dividend by additional tax. Such solution would allow today's high-profit business to bring down tax rates and to reduce the distribution of profits generated manipulations.

The VAT rates applicable in Estonia and Malta differ somewhat. The VAT on value subject to taxation is 20% and 18% in Estonia and Malta, respectively. The reduced VAT rate is 9% in Estonia and 5% (and 7%) in Malta. The VAT burden is expected to affect more commercial businesses, because it is related to the products bought and sold, as well as holding companies, as they provide management services, for example. The difference does not appear in European Union's internal transactions. Malta has an advantage in domestic transactions.

Employers' tax cost in Estonia is 3 times expensier compared with employers registered in Malta. The higher the income of a worker becomes, the less social insurance is paid in Malta, since the ceiling is set. Labor taxes are too high in Estonia - too high degree of social tax (compared with Malta) and tax rests only on employer. In order for Estonia's salaries are competitive in Europe, it could be considered the upper limit of social security and introduction of a progressive tax on persons (analogously to Malta). Such solution would defuse the tax burden between different categories of taxes and reduce the business tax

burden. Estonian companies have thus possible to increase wages, create high-quality jobs, train top level professionals and raise the competitiveness of enterprises.

From the perspective of holding and trading companies, the income tax system of Estonia is attractive since it allows postponing the moment when profit becomes subject to taxation. Furthermore, there are no rules on under-capitalisation which means that a company's operations can be financed from loans granted to a holding company by related parties, and no income tax is withheld on interest paid to non-residents on market conditions. However, the number of taxation conventions existing and entered into by Estonia is lower than in Malta – as at the beginning of 2015, Estonia had sixty current taxation conventions. Malta has conventions for the avoidance of double taxation with almost seventy countries. Thanks to the EU Parent-Subsidiary Directive and the high number of conventions for the avoidance of double taxation, holding companies registered in Malta are widely used for foreign investments, the direction of funds to European holding companies at a minimum tax cost, and the direction of funds outside the EU without excessive tax expenditure.

Trading companies registered in Estonia are, without a doubt, affected by the regulation of transfer pricing, based on OECD guidelines. Malta has no such regulation for transfer pricing. An advantage for a trading company registered in Malta is that taxation is the efficient in particular for triangular transactions within the EU, but also in terms of global export and import. The dual layer trading structure that interconnects trading and holding companies registered in Malta is used to manage tax risks at the shareholders' level (the amount of tax refunds), and also to protect the identity of foreign partners since they are not required to register with the tax authorities of Malta.

Given the above, it can be stated that a lower tax burden is in Malta, because:

- income tax expense on dividends distribution is approximately four times greater for companies registered in Estonia than in the case of companies registered in Malta;
- the company's VAT tax burden on basic rate in Malta is 2% lower than in Estonia;
- labor taxes paid by companies registered in Estonia are three times higher compared to a tax cost of companies registered in Malta.

The company is able to adjust the size of the tax burden on dividends distributed, by choosing favorable transactions subject to VAT and income tax, and by the amount of remuneration to be paid out.

LISAD

Lisa 1. Eesti topeltmaksustamise vältimise lepingute nimekiri

Nr	Riik	Kehtivuse algus	Riigi Teataja
1	Albaania Vabariik	1.01.2011	RT II, 15.11.2010, 4
2	Ameerika Ühendriigid	1.01.2000	RT II 1998, 40/41, 94
3	Araabia Ühendemiraadid	01.01.2011 (tagasiulatuvalt)	RT II, 06.03.2012, 4
4	Armeenia Vabariik	1.01.2004	RT II, 10.01.2003, 2, 6
5	Aserbaidžaaani Vabariik	1.01.2009	RT II, 10.10.2008, 26, 73
6	Austria Vabariik	1.01.2003	RT II, 21.10.2002, 29, 134
7	Bahreini Kuningriik	1.01.2014	RT II, 20.12.2013, 4
8	Belgia Kuningriik	1.01.2004	RT II, 03.11.2000, 25,153
9	Bulgaaria Vabariik	1.01.2009	RT II, 29.12.2008, 33, 100
10	Gruusia	1.01.2008	RT II, 17.12.2007, 23, 66
11	Gruusia protokoll	1.01.2012	RT II, 01.03.2011, 3
12	Hiina Rahvavabariik	01.01.2000	RT II 1998, 52, 119
13	Hispaania Kuningriik	01.01.2005	RT II, 24.12.2004, 41, 150
14	Hollandi Kuningriik	01.01.1995 (tagasiulatuvalt)	RT II 1997, 37, 125
15	Eesti Vabariigi ja Hollandi Kuningriigi vahelise maksulepingu muutmise protokoll	01.01.2005 (tagasiulatuvalt)	RT II, 21.03.2006, 6, 10
16	Eesti Vabariigi ja Hollandi Kuningriigi vahelise maksulepingu muutmise protokoll	1.01.2010	RT II, 07.04.2009, 11, 27
17	Horvaatia Vabariik	01.01.2005	RT II, 11.06.2004, 19, 82
18	Iiri	01.01.1999	RT II 1998, 33/34, 62
19	Israeli Riik	01.01.2010	RT II, 11.12.2009, 30, 87
20	India Vabariik	1.01.2013	RT II, 24.05.2012, 2
21	Islandi Vabariik	01.01.1996	RT II 1994, 30/31, 131
22	Itaalia Vabariik	01.01.2001	RT II 1998, 18/19, 32
23	Jersey	1.01.2012	RT II, 16.12.2011, 2
24	Kanada	01.01.1996	RT II 1995, 44, 199
25	Kasahstani Vabariik	01.01.2001	RT II 2000, 16, 96
26	Korea Vabariik	01.01.2011	RT II, 28.12.2009, 31, 92
27	Kreeka Vabariik	01.01.2009	RT II, 30.11.2006, 26, 69
28	Küprose Vabariik	1.01.2014	RT II, 04.10.2013, 2
29	Leedu Vabariik	01.01.2006	RT II 2005, 24, 83
30	Luksemburgi Suurhertsogiriik	1.01.2008	RT II, 12.01.2007, 1, 2
31	Läti Vabariik	01.01.2002 (tagasiulatuvalt)	RT II 2002, 33, 157

Lisa 1. Eesti topeltmaksustamise vältimise lepingute nimekiri (järg)

Nr	Riik	Kehtivuse algus	Riigi Teataja
32	Makedoonia Vabariik	01.01.2010	RT II, 11.05.2009, 15, 39
33	Malta	01.01.2004	RT II, 10.01.2003, 2, 7
34	Mani saar	01.01.2010	RT II, 11.12.2009, 30, 86
35	Mehhiko Ühendkuningriigid	1.01.2014	RT II, 23.10.2013, 2
36	Moldova Vabariik	01.01.1999	RT II 1998, 33/34, 63
37	Norra Kuningriik	01.01.1994	RT II 1993, 32/33, 108
38	Poola Vabariik	01.01.1995	RT II 1994, 32/33, 140
39	Portugali Vabariik	01.01.2005	RT II, 14.06.2004, 20, 3
40	Prantsuse Vabariik	01.01.1996 (tagasiulatuvalt)	RT II 1998, 16/17, 28
41	Rootsi Kuningriik	01.01.1994	RT II 1993, 35, 110
42	Rumeenia	01.01.2006	RT II, 17.11.2005, 26, 89
43	Saksamaa Liitvabariik	01.01.1994 (tagasiulatuvalt)	RT II 1997, 20, 94
44	Serbia Vabariik	01.01.2011	RT II, 28.12.2009, 31, 93
45	Singapuri Vabariik	01.01.2008	RT II, 08.11.2007, 19, 55
46	Singapuri lepingu uus protokoll	30.03.2012	RT II, 16.12.2011, 4
47	Slovaki Vabariik	01.01.2007	RT II, 17.11.2005, 26, 88
48	Sloveenia Vabariik	01.01.2007	RT II, 16.06.2006, 13, 36
49	Soome Vabariik	01.01.1994	RT II 1993, 37, 113
50	Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendkuningriik	01.01.1995	RT II 1994, 32/33, 139
51	Šveitsi Liidunõukogu	01.01.2005	RT II, 09.06.2004, 18, 79
52	Taani Kuningriik	01.01.1994	RT II 1993, 34, 109
53	Tai Kuningriik	1.01.2014	RT II, 20.12.2013, 6
54	Tšehhi Vabariik	01.01.1996	RT II 1995, 1, 1
55	Türgi Vabariik	01.01.2006	RT II, 10.02.2005, 4, 12
56	Türkmenistan	1.01.2014	RT II, 20.02.2013, 2
57	Ukraina	01.01.1997	RT II 1996, 42, 172
58	Ungari Vabariik	01.01.2005	RT II, 11.06.2004, 19, 81
59	Usbekistani Vabariik	1.01.2014	RT II, 20.12.2013, 2
60	Valgevene Vabariik	01.01.1999	RT II 1998, 16/17, 30

Lisa 2. Malta topeltmaksustamise vältimise lepingute nimekiri

Country	Dividends(%)	Interest (%)	Royalties (%)
Albania	5/10*	5	5
Australia	0/15	10*	10
Austria	15	0*	10
Bahrain	0	0	0
Barbados	5	5	5
Belgium	15	10	10
Bulgaria	0	0	5*/10
Canada	15	15	10
China	5/10	10	7/10
Croatia	5	0	0
Cyprus	0*	0*	10
Czech Republic	5	0	5
Denmark	0/15	0	0
Egypt	0*	10	12
Estonia	0*	0*	10
Finland	5/15	0	0
France	5/15	0*	10
Georgia	0	0	0
Germany	5/15	0	0
Greece	5/10	8	8
Guernsey	0	0	0
Hong Kong	0	0	3
Hungary	0*	0*/10	0*
Iceland	15	0	5
India	0*	10	15
Ireland	5*/15	0	0*/5
Isle of Man	0	0	0
Israel	0/15	5	0
Italy	15	10	10
Jersey	0	0	0
Jordan	0*	7*	7*
Korea	5/15	10	0
Kuwait	0	0	0*
Latvia	0*	0*	0*
Lebanon	5	0	5
Libya	0	0	0
Lithuania	5/15	10	10
Liechtenstein	0	0	0

Lisa 2. Malta topeltmaksustamise vältimise lepingute nimekiri (järg)

Country	Dividends(%)	Interest (%)	Royalties (%)
Luxembourg	5/15	0	0*
Malaysia	0	15	10*
Mexico	0	5/10	10
Moldova	5	5	5
Montenegro	5/9*	9*	5/9*
Morocco	6.5/10	10	10
Netherlands	5/15	0	0
Norway	0/15	0	0
Pakistan	10*	10	10
Poland	0/10	5	5
Portugal	10/15	10	10
Qatar	0	0	5
Romania	5	5	5
Russia	5/10	5	0
San Marino	0*	0	0
Saudi Arabia	5	0	5/7
Serbia	5/10	10	5/10
Singapore	0	7/10	10
Slovakia	5	0	5
Slovenia	5/15	5	5
South Africa	5	0*	10
Spain	0/5	0	0
Sweden	0/15	0	0
Switzerland	0/15	0/10	0
Syria	0	7.5*	5*
Tunisia	10	12	12
Turkey	10/15	10	10
Ukraine**	5/15	10	10
United Arab Emirates	0	0	0
United Kingdom	0	10	10
United States	5/15	10/15	10
Uruguay	5/17*	10	5/10

(*) The withholding tax rates do not emerge from the treaty but from domestic law.

(**) Not yet in force.

Lisa 3. Maksuvabade ja madala maksumääraga territooriumide nimekiri

Andorra Vürstiriik	Libeeria Vabariik
Anguilla (GBR)	Liechtensteini Vürstiriik
Antigua ja Barbuda	Liibanoni Vabariik
Aruba	Macau (Aomen)
Bahama Ühendus	Maldiivi Vabariik
Barbados	Marshalli Vabariik
Belize	Mauritiuse Vabariik
Bermuda asumaa (GBR)	Monaco Vürstiriik
Briti Neitsisaared	Montserrat asumaa (GBR)
Brunei Darussalami riik	Nauru Vabariik
Cooki saared	Niue vabariik
Costa Rica Vabariik	Omaani Sultaniriik
Djibouti Vabariik	Panama Vabariik
Dominikaani Vabariik	Puerto Rico Ühendus (USA)
Filipiini Vabariik	Prantsuse Polüneesia ala
Grenada	Saint Kitts ja Nevis (Saint Christopheri ja Nevis Föderatsioon)
Guami ala	Saint Lucia
Guatemala Vabariik	Saint Vincent ja Grenadiinid
Guernsey (GBR)	San Marino Vabariik
Hollandi Antillid (Curacao ja Sint Maarten)	Seišelli Vabariik
Hongkong	Tšiili Vabariik
Jamaica	Turksi ja Caicose saarte asumaa (GBR)
Kaimanisaared (GBR)	Uruguay Idavabariik
Katari Riik	Uus-Kaledoonia (FRA)
Kenya Vabariik	Vanuatu Vabariik
Kuveidi Riik	Venezuela Vabariik
Labuan	Ühendriikide Neitsisaared

Lisa 4. Nimekiri territooriumidest, mida ei loeta madala maksumääraga territooriumideks (Eesti)

Ameerika Ühendriigid (välja arvatud Ühendriikide Neitsisaared ning Marshalli Saared)

Austria Vabariik

Belgia Kuningriik

Hiina Rahvavabariik (välja arvatud Hongkong,

Aomen (Macao))

Hispaania Kuningriik

Hollandi Kuningriik (välja arvatud Aruba, Sint

Maarten ja Curaçao)

Iirimaa

Islandi Vabariik

Itaalia Vabariik

Jaapan

Kanada

Kreeka Vabariik

Leedu Vabariik

Läti Vabariik

Moldova Vabariik

Norra Kuningriik

Poola Vabariik

Portugali Vabariik

Prantsuse Vabariik

Rootsi Kuningriik

Saksamaa Liitvabariik

Soome Vabariik

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik (välja arvatud Anguilla, Bermuda, Briti Neitsisaared,

Kaimanisaared (Cayman Islands),

Gibraltar, Guernsey, Montserrat, Turks ja Caicos

(Turks and Caicos Islands))

Taani Kuningriik

Tšehhi Vabariik

Ukraina

Kasahstani Vabariik

Valgevene Vabariik

Armeenia Vabariik

Malta Vabariik

Küprose Vabariik

Luksemburgi Suurhertsogiriik

Slovakkia Vabariik

Sloveenia Vabariik

Ungari Vabariik

Horvaatia Vabariik

Šveitsi Konföderatsioon

Türgi Vabariik

Rumeenia

Bulgaaria Vabariik

Gruusia

Singapuri Vabariik

Aserbaidžaaani Vabariik

Makedoonia Vabariik

Iisraeli Riik

Mani saar

Korea Vabariik

Serbia Vabariik

Albaania Vabariik

Jersey

Araabia Ühendemiraadid

India

Türkmenistan

Mehhiko Ühendriigid

Bahreini Kuningriik

Tai Kuningriik

Usbekistani Vabariik

Lisa 5. Malta tulumaksu deklaratsiooni osaline näidis

Ref: 993733409 Name: SOLARIS PROMOTION LTD.		Y/A 2010													
BACK TO INDEX		Electronic filing is mandatory!!													
PART 4 - RECORD OF RESERVES AND DISTRIBUTIONS		TA2_e-CO_2010_Ver 1.5													
Allocation of Income to the Taxed Accounts after the tax computation and calculation Ensure that page 5															
Allocation and adjustments		Final tax Account	Immovable property Account	Maltese Taxed account	Foreign Income Account										
Income allocated to the Final Tax Account	TRA 61	91a	45 100												
Chargeable Income for the year per tax computation	Page 5		92a	0	92b	45 065	92c	0							
Deduct															
Income Relieved by tax credits (allocated to FTA)	TRA 35		93a	0	93b	45 065									
Transfer to the Incentives & Benefits Reserve	TRA 23				94a	0									
Sub-total			95a	0	95b	0	95c	0							
Deduct															
Tax thereon (net of tax credits - MTA)			96a	0	96b	0	96c	0							
Chargeable Income after tax			97a	0	97b	0	97c	0							
Further adjustment to relocate amounts to the IPA (First allocation - TRA62)			98a		98b		98c								
Chargeable Income after tax for the year allocated			99a	0	99b	0	99c	0							
Amount that stands to be allocated to IPA (Second Allocation - TRA 62)			100a	0											
Transfers from MTA and / or FIA to the IPA			101a	0	101b	0	101c	0							
Income for the year allocated to the different tax accounts		102a	45 100	102b	0	102c	0	102d	0						
MOVEMENT OF RESERVES <small>[Reconciliation with Financial Statements - Total Reserves must reconcile with TIFD code 3950 in Balance Sheet]</small>		BROUGHT FORWARD	CURRENT YEAR		CARRIED FORWARD										
			Allocated	Dividends Paid											
Distributable profits <small>[before PROPOSED DIVIDENDS]</small>	B' Sheet	103a	(22 369)	103b	29 328	103c	0	103d	6 959						
Final Tax Account	TRA 61	104a	35	104b	45 100	104c	0	104d	45 135						
Immovable Property Account	TRA 62	105a	0	105b	0	105c	0	105d	0						
Maltese Taxed Account	TRA 63	106a	1	106b	0	106c	0	106d	1						
Foreign Income Account	TRA 63	107a	0	107b	0	107c	0	107d	0						
Untaxed Account		108a	(22 405)	108b	(15 772)	108c	0	108d	(38 177)						
Other Non Distributable profits and Reserves															
Incentives & Benefits Reserve <small>[TIFD code 3904]</small>		109a		109b		109c		109d	0						
Other non distributable reserves		110a		110b		110c		110d	0						
Less proposed dividends as per balance sheet								111a							
TOTAL RESERVES								112a	6 959						
DIVIDENDS PAID DURING THE YEAR		Final Tax Account	Immovable Property Account	Foreign Income Account		Maltese Taxed Account		Untaxed Account							
				Participating Holding	Other	Participating Holding	Other								
Gross distribution		113a		113b		113c		113d		113e		113f			
Deduct															
Malta tax charged, analysed as:															
Malta tax after relief of DT		114a		114b		114c		114d		114e					
Double taxation relief		115a		115b		115c		115d		115e					
Commonwealth relief		116a		116b		116c		116d		116e					
Unilateral relief		117a		117b		117c		117d		117e					
Fiat-rate foreign tax credit				118a		118d									
Net distribution		119a	0	119b	0	119c	0	119d	0	119e	0	119f	0	119g	0
Total Net Distribution													120a	0	
Deduct (Withholding Tax)															
(a) Article 62													121a		
(b) Article 67													122a		
(c) Article 67A													123a		
Net dividends paid													124a	0	
Unrelieved foreign tax		125a		125b		125c		125d		125e		125f		125g	0

Lisa 6. Malta dividendide jaotamise otsuse näidis

Company's Name LIMITED

ADDRESS, Malta

Company Reg. No. C XXXXX

31 December 2013

Shareholder's Name Limited

Address, Malta

Dear Shareholder

The shareholders at their meeting of the 30th December 2013 approved a final dividend for the financial year ended 31st December 2013.

This dividend is to be paid out of the profits earned by the company during the years ended 31st December 2013:

Type	Y/A	Gross	Malta tax paid	Net
		€	€	€
Final Tax Account	2014	1,000	-	1,000
Foreign Income Account @ 35%	2014	-	-	-
Malta Tax Account @ 35%	2014	100,000	(35,000)	65,000
Untaxed Account	2014	-	-	-
TOTAL		101,000	(35,000)	66,000

This dividend warrant has to be presented to the Commissioner of Inland Revenue for the purpose of any tax refund claims.

Yours faithfully,

Company's Name LIMITED

FIRST NAME LAST NAME

DIRECTOR

Lisa 7. Malta maksutagastuse taotluse osaline näidis

INLAND REVENUE DEPARTMENT - MALTA INTERNATIONAL TAXATION UNIT								
SECTION 3.1		MTA						
SEGREGATION OF THE DISTRIBUTION								
MTA	Y/A	Prior Year Adjustment	Balance b/d	Allocation for the year	Past Distributions	Distributions Available	Distribution from this YA	Balance c/d
Balance b/d	2012		0					
	2012		0	5 597	(5 597)	0	0	0
	2013	0	0	13 057	(13 057)	0	0	0
	2014	0	0	31 617	0	31 617	(31 617)	0
	2015	0	0	0	0	0	0	0
	2016	0	0	0	0	0	0	0

INLAND REVENUE DEPARTMENT - MALTA INTERNATIONAL TAXATION UNIT											
SECTION 4											
DETAILS OF CLAIM AND DIVIDENDS RECEIVED											
<i>PROFITS DERIVED BY A COMPANY REGISTERED IN MALTA BUT NOT RESIDENT IN MALTA PRIOR TO 1ST JANUARY 2007</i>											
<i>Distribution of Profits (Euro Currency)</i>											
Date of Distribution	Years' profits out of which distribution was made [Y/A]	Taxed Account	GROSS DIVIDEND	MALTA TAX PAID	RELIEVED FOREIGN TAX (NOT FRFTC)	FRFTC	NET DIVIDEND	Income Tax Management Act (Article under which refund is being claimed)	REFUND (FRACTION)	REFUND	
										FIA	MTA
31.12.2013	2014	MTA	48 642	17 025			31 617	Art. 48(4A)(a)	6/7	0	14 593
							0				

INLAND REVENUE DEPARTMENT - MALTA INTERNATIONAL TAXATION UNIT											
ATTACHMENTS											
ORIGINAL DOCUMENTATIONS TO BE ATTACHED WITH THE CLAIM											
No.	Details of Documentation								Attached?	Doc Ref:	
1	Originally signed Dividend Warrant/s {ITA - Article 59. (5)}								YES	DOC A	
2	Nominee Certificate certifying that the Shareholding is held on behalf of Non-resident Shareholders {ITMA ~ Article 5. (3)}								YES	DOC B	

Lisa 8. Malta käibedeklaratsiooni näidis

DEPARTMENT OF VALUE ADDED TAX
Centre Point Building, Triq Ta' Paris, Birkirkara BKR 4632
Tel: 21495330/4
E-mail: vat@gov.mt
Website: http://www.vat.gov.mt

* See notes at the back of yellow copy.

TAX RETURN
In terms of article 27 of the VAT Act, Cap.406

This Tax Return can be sent via website www.vat.gov.mt

Start date: _____
End date: _____
Due date: _____

Tax Return with missing details is invalid and will be sent back.

BANK RUBBER STAMP

Tax Computation

(BOX 8 - BOX 16)

17 €

(BOXES 23 + 23A + 24)

25 €

(BOX 17 + BOX 25)

26 €

(BOXES 34+35+36+37+37A+38)

39 €

Adjustment in favour of VAT Department

40 €

Adjustment in favour of Registered Person.

41 €

EXCESS CREDIT
(BOX 39 - 26)+(BOX 41 - 40)

42 €

(BOX 26 - 38)+(BOX 40 - 41)

43 €

EXCESS CREDIT B/F

44 €

TAX PAYABLE
(BOX 43 - BOX 44)

45 €

REGISTRATION No: _____

INTRA-COMMUNITY and NON-EU TRADE		VALUE - €	OUTPUT TAX - €
Exempt IC Supplies of Goods and Supplies of Services where customer is liable for the tax *	1		NIL
Supplies of Goods and Services where Place of Supply is outside Malta - EU and non EU *	2		NIL
IC Acquisitions of Goods and Services received from other EU Member States *	3	8	
Goods and Services received where Place of Supply is Malta other than those reported in Box 3 *	4	7	
SUB-TOTAL	5	8	

REVERSE CHARGE		VALUE - €	INPUT TAX - €
IC Acquisitions of Goods for re-sale *	9		13
Services received from EU Member States where the purchaser is liable for VAT *	9A		13A
IC Acquisitions of Capital Goods *	10		14
Goods and Services Received where Place of Supply is Malta *	11		16
SUB-TOTAL	12		16

DOMESTIC SUPPLIES & EXPORTS		VALUE - €	OUTPUT TAX - €
Taxable Goods/Services @ 18%	18		23
Taxable Services @ 7 %	18A		23A
Taxable Goods/Services @ 5%	19		24
Exempt with Credit/Exports	20		NIL
Exempt without Credit	21		NIL
SUB-TOTAL	22		

DOMESTIC PURCHASES & IMPORTS		VALUE - €	INPUT TAX - €
Taxable Purchases for re-sale @ 18%	27		34
Taxable Purchases for re-sale @ 5%	28		35
Exempt Purchases for re-sale	29		NIL
Capital-Goods	30		36
Services & Overheads @ 18%	31		37
Services & Overheads @ 7 %	31A		37A
Services & Overheads @ 5%	32		38
SUB-TOTAL	33		

I, _____ (Full Name in BLOCK LETTERS) ID No: _____
 declare that all details provided are complete and correct. Tel: _____
 Signed: _____ Designation: _____ Date: / /

PAYMENT SLIP completed for cash/cheque payments at the Department):

Amount Due (BOX 45): € _____ Amount Paid: € _____
 Bank _____ Account No: _____ Cheque No: _____

TAXPAYER'S COPY

VAT Form 003/2011